

รายงานการพิจารณาคำขอเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุง

ร่างพระราชบัญญัติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ....

ของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงานการพิจารณาศึกษา
ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุง
ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่ สว (สนช)(กมธ ๑) ๐๐๐๙/ (ร ๑๖) วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๑๕) ประกอบข้อ ๘๕ วรรคสอง ซึ่ง คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน เป็นคณะกรรมการสามัญประจำ สภานิติบัญญัติแห่งชาติคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือ ร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การบริการ การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมและพัฒนาการพาณิชย์ และอุตสาหกรรม ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาการพาณิชย์ และอุตสาหกรรมของไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและการแรงงาน ซึ่งปัจจุบันกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

(๑) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	ประธานคณะกรรมการ
(๒) พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายสาธิต ชาญเชาว์กุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	เลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	โฆษกคณะกรรมการ
(๘) นายสมพล เกียรติไพบูลย์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๙) นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๐) นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๑) นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๒) นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๓) พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ	กรรมการ
(๑๔) นายภาณุ อุทัยรัตน์	กรรมการ
(๑๕) พลเอก วลิต โรจนภักดี	กรรมการ
(๑๖) พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	กรรมการ
(๑๗) นายวิทยา ฉายสุวรรณ	กรรมการ
(๑๘) พลเอก วิลาศ อรุณศรี	กรรมการ
(๑๙) พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร	กรรมการ
(๒๐) พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการ
(๒๑) นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการ

(๒๒) พลเอก สุวโรจน์ ทิพย์มงคล	กรรมการ
(๒๓) นายอนุวัติ อาหมัด	กรรมการ
(๒๔) นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	กรรมการ
(๒๕) พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์	กรรมการ
(๒๖) นายสมพล พันธุ์มณี	กรรมการ
(๒๗) นายเจน นำชัยศิริ	กรรมการ
(๒๘) พลตรี เจริญชัย หินเธาว์	กรรมการ
(๒๙) พลตรี พัลลภ เฟื่องฟู	กรรมการ
(๓๐) พลเรือเอก ลือชัย รุดดิษฐ์	กรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง “ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๑

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
(สิงห์ศึก สิงห์ไพร)
ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางนิโรบล มุลจันท์)

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการพาณิชย์
การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์ฯ
สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๐
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๑

เมธี พิมพ์
นิโรบล/ขวัญชัย ทาน

รายนามคณะกรรมการ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง

นายสาธิต ชาญเชาว์กุล
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม

พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สี่

พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม
เลขาธิการคณะกรรมการ

นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์
โฆษกคณะกรรมการ

นายสมพล เกียรติไพบูลย์
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายสมบุญ งามลักษณ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายอิสระ ว่องกุศลกิจ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ
กรรมการ

นายภาณุ อุทัยรัตน์
กรรมการ

พลเอก วลิต โจรนภักดี
กรรมการ

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ
กรรมการ

นายวิทยา ฉายสุวรรณ
กรรมการ

พลเอก วิชาศ อรุณศรี
กรรมการ

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรีไกร
กรรมการ

พลเอก สกกล ชื่นตระกูล
กรรมการ

นายสุพันธ์ มงคลสุธี
กรรมการ

พลเอก สุวโรจน์ ทิพย์มงคล
กรรมการ

นายอนุมัติ อาหมัด
กรรมการ

นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช
กรรมการ

พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์
กรรมการ

นายสมพล พันธุ์มณี
กรรมาธิการ

นายเจน นำชัยศิริ
กรรมาธิการ

พลตรี เจริญชัย หินเฑาะว์
กรรมาธิการ

พลตรี พัลลภ เฟื่องฟู
กรรมาธิการ

พลเรือเอก ลือชัย รุดดิษฐ์
กรรมาธิการ

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “ข้อเสนอแนะและแนวทางการ
การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.”
ของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

.....

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ ซึ่งคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติคณะหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาหรือตามที่สภามอบหมาย โดยคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่อง “ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.”

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน ผลการพิจารณาศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

๑.๑ คณะกรรมการได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑.๑ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	เป็นประธานคณะกรรมการ
๑.๑.๒ พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๑.๓ นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๑.๔ นายสาธิต ชาญเขาวนกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๑.๑.๕ พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๑.๑.๖ พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๑.๗ นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑.๘ นายสมพล เกียรติไพบูลย์	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๙ นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๐ นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๑ นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๒ นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๓ พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๔ นายภาณุ อุทัยรัตน์	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๕ พลเอก วลิต โรจนภักดี	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๖ พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๗ นายวิทยา ฉายสุวรรณ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๘ พลเอก วิชาศ อรุณศรี	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๙ พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๐ พลเอก สกล ชื่นตระกูล	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๑ นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	เป็นกรรมการ

๑.๑.๒๒ พลเอก สุวโรจน์ ทิพย์มงคล	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๒๓ นายอนุวัติ อาหมัด	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๒๔ นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๒๕ พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๒๖ นายสมพล พันธุ์มณี	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๒๗ นายเจน นำชัยศิริ	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๒๘ พลตรี เจริญชัย หินเธาว์	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๒๙ พลตรี พัลลภ เพ็องฟู	เป็นกรรมาธิการ
๑.๑.๓๐ พลเรือเอก ลือชัย รุดดิษฐ์	เป็นกรรมาธิการ

๑.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้ง นางนิโรบล มูลจันทิ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม สำนักกรรมาธิการ ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๑.๓ คณะกรรมาธิการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม เพื่อทำหน้าที่ พิจารณาศึกษาเรื่อง “ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.” ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙๑ วรรคสี่ ซึ่งคณะอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑.๓.๑ นายสุพันธ์ มงคลสุธี	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒ พลเอก สกล ชื่นตระกูล	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๓ พลเรือเอก ชัยวัฒน์ ศรีอักษรินทร์	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๔ พลโท กิติภูมิ วงษ์ทิม	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๕ นายวัลลภ วิตนากร	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๖ นายนิกร สุศิริวัฒนนนท์	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๗ นางอัมพร จิตะพันธ์กุล	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๘ นายสมคิด เวคินวัฒนเศรษฐ์	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๙ นายสมเกียรติ อนุราษฎร์	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๑๐ นายปฏิญา เทวอักษร	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๑๑ นายกิจจา จำงอาษา	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๑๒ นายจรัส สว่างสมุทร	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๓.๑๓ นายปรีชา ส่งวัฒนา	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๔ นายวงศ์สกุล กิตติพรหมวงศ์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๕ นายสมชาย แสงรัตนมณี	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๖ นายพิสิษฐ์ เหล่าศิริรัตน์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๗ นายกมลภุ สวัสดิสาร	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๘ นางสาววิรุทัย มณีนุชเนตร	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๙ นายสนิทพันธ์ ศรีไชยรัตน์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๐ นายกรี้ตกนิษฐ โขชัยณรงค์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๑ พลเอก จิตตศักดิ์ เจริญสมบัติ	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๒ นายโกศล ไกรรั้ง	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑.๓.๒๓ นายพัฒนศักดิ์ ย่นตระกูล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๓.๒๔ นายบัณฑิต บัญญัติ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๓.๒๕ นายพนชิต กิติปัญญางาม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๓.๒๖ พลเอก ลูกเพชร เสียงก้อง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๓.๒๗ นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๓.๒๘ นายเรืองชัย จินตรุ่งเรือง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๓.๒๙ นายสิทธิชัย เจริญจรกุล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะกรรมการการอุตสาหกรรมพิจารณาศึกษาในเรื่องดังกล่าว โดยคณะกรรมการได้จัดให้มีการประชุม และเชิญหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวน ๕ ครั้ง

๒.๑.๑ คณะอนุกรรมการได้เชิญบุคคลและหน่วยงานมาให้ข้อมูลในคณะกรรมการ ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุข

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑) นายแพทย์ปราโมทย์ เสถียรรัตน์	รองอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๒) นายแพทย์ณัฐวุฒิ ประเสริฐสิริพงศ์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขและอดีตรองอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๓) นายวรพจน์ ภูจินดา	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๔) เกสัชกรวินิจ อัครกิจวีรี	ผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการอาหารและยา
๕) เกสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร	หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรมโรงพยาบาลอภัยภูเบศร
๖) เกสัชกรยงศักดิ์ ตันติปิฎก	ที่ปรึกษาโรงพยาบาลอภัยภูเบศร
๗) นางสาวกนกพร โชติรัตน์	นิติกร

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กลุ่มอุตสาหกรรมสมุนไพร

๑) นางบังอร เกียรติธนากร	ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมสมุนไพร
๒) นายชวน ธรรมสุริยะ	ประธานกิตติมศักดิ์
๓) นายไพศาล เวชพงศา	ประธานกิตติมศักดิ์ และกรรมการ
๔) นายนิรุตติ ศุขโรจน์	กรรมการ
๕) นายสุวิทย์ งามภูพันธ์	กรรมการ
๖) นายวิวัฒน์ ชัยวัฒน์เมธิน	กรรมการ
๗) นายเมธา สิมะวรา	เลขาธิการ

ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ธวัชชัย กมลธรรม

อดีตอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์

แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒.๑.๒ จัดเสวนาเรื่อง “การพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพร แนวโน้มการเติบโตของตลาดสมุนไพรไทย และประเด็นตามร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.” ในวันอังคารที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ ห้องแมจิก ๓ ชั้น ๒ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมเสวนาจำนวน ๑๘๓ คน

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.” โดยคณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะกรรมการการอุตสาหกรรมดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวด้วยแล้ว โดยถือเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

จากการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ โดยมีรายละเอียดตามรายงานแนบท้ายนี้ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาและดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

พลเอก

(ยุทธศิลป์ โดยขึ้นงาม)

เลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
รายงานการพิจารณาศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.	
- ความเป็นมา	๑
- การดำเนินการของคณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม	๑
- การพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพร แนวโน้มการเติบโตของตลาดสมุนไพรไทย	๓
- ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสมุนไพรไทย	๔
- ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ ขอให้มีการแก้ไข	๔
- ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม	๖

ภาคผนวก

รายงานการศึกษาค้นคว้าข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุง

ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. ความเป็นมา

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการและส่งร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ...ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาก่อนส่งมายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ประชุมคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การบริการ การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมและพัฒนาการพาณิชย์และอุตสาหกรรม ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรคของการพัฒนาการพาณิชย์ และอุตสาหกรรมของไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการแรงงาน จึงได้มีมติมอบหมายคณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม พิจารณาศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. เพื่อผลักดันให้มีการแก้ไขปรับปรุงในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

บัดนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงขอเสนอสรุปผลการศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะเสนอต่อคณะกรรมการฯ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒. การดำเนินการของคณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม

๒.๑ คณะอนุกรรมการฯ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมหารือและให้ข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุข

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

- ๑) นายแพทย์ปราโมทย์ เสถียรรัตน์ รองอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- ๒) นายแพทย์ณัฐวุฒิ ประเสริฐสิริพงศ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขและ (อดีตรองอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

๓) นายวรพจน์ ภูจินดา	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๔) เกษักรวินิจ อัครกิจวีรี	ผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการอาหารและยา
๕) เกษักรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร	หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรมโรงพยาบาลอภัยภูเบศร
๖) เกษักรยงค์ศักดิ์ ตันติปฏิภ	ที่ปรึกษาโรงพยาบาลอภัยภูเบศร
๗) นางสาวกนกพร โชติรัตน์	นิติกร

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กลุ่มอุตสาหกรรมสมุนไพร

๑) นางบังอร เกียรติธนากร	ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมสมุนไพร
๒) นายชวน ธรรมสุริยะ	ประธานกิตติมศักดิ์
๓) นายไพศาล เวชพงศา	ประธานกิตติมศักดิ์ และกรรมการ
๔) นายนิรุตติ ศุขโรจน์	กรรมการ
๕) นายสุวิทย์ งามภูพันธ์	กรรมการ
๖) นายวิวัฒน์ ชัยวัฒน์เมธิน	กรรมการ
๗) นายเมธา สิมะวรา	เลขาธิการ

ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์รัชชัย กมลธรรม

อดีตอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์

แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒.๑.๒ จัดเสวนาเรื่อง “การพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพร แนวโน้มการเติบโตของตลาดสมุนไพรไทย และประเด็นตามร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.” ในวันอังคารที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ ห้องแมจิก ๓ ชั้น ๒ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมเสวนาจำนวน ๑๘๓ คน

การพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพร แนวโน้มการเติบโตของตลาดสมุนไพรไทย

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันความต้องการใช้สมุนไพรในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งเนื่องมาจากความสนใจในการดูแลสุขภาพด้วยผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ และสมุนไพรสามารถเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลาย เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยอุตสาหกรรมสมุนไพรได้รับการคาดการณ์ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต ซึ่งมีกลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพมากที่สุดในตลาดสมุนไพร ได้แก่ อาหารเสริม และเวชสำอาง เป็นต้น ซึ่งทุกประเทศต่างตระหนักถึงความสำคัญของสมุนไพรและยาแผนโบราณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระบบบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาการผลิตและการใช้ประโยชน์สมุนไพรอย่างมีคุณภาพ และครบวงจร มีการกำหนดมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ และการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค

สำหรับการควบคุมสมุนไพรนั้น หากเป็นผลิตภัณฑ์ยาแผนไทยยาแผนโบราณต้องอาศัยทบทวนปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยา ส่วนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้เพื่อการส่งเสริมสุขภาพต้องอาศัยทบทวนปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ยังไม่เหมาะสมกับการควบคุม กำกับ ดูแลผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และยังเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรเพื่อทดแทนการนำเข้ายาแผนปัจจุบัน และอาหารเสริมจากต่างประเทศ อีกทั้งยังไม่มี การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสมุนไพรอย่างเป็นระบบ และครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ อย่างชัดเจน รวมถึงยังขาดการประสานงานในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

จึงเห็นควรให้มีกฎหมายเพื่อควบคุม กำกับ ดูแล ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการเฉพาะ อันจะเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาการผลิต และการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างมีคุณภาพและครบวงจร กำหนดมาตรฐาน การควบคุมคุณภาพ กำกับดูแลและคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค การให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ตลอดจนให้มีกลไกเพื่อควบคุม กำกับ ดูแลผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นยาแผนไทยยาแผนโบราณ และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ใช้เพื่อการส่งเสริมสุขภาพที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสมุนไพรไทย

๑. ผู้ประกอบการประสบปัญหา การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นยา อาหาร และ เครื่องสำอาง ทำให้การตลาดไม่เติบโตโดยสมุนไพรถูกจำกัดการใช้คำบรรยายสรรพคุณด้วยภาษาโบราณ ซึ่ง ผู้บริโภคไม่เข้าใจ เช่น ร้อนใน ฟอกเลือด กระษัย ลมกองละเอียด ลมกองหยาบ และไม่อนุญาตให้ขยาย ความด้วยภาษาไทยปัจจุบัน การขึ้นทะเบียนสมุนไพรเป็นอาหารเสริมทำได้เฉพาะที่อยู่ในบัญชี positive list ซึ่ง ในความเป็นจริงควรควบคุม ด้วยการทำบัญชี negative list และไม่อนุญาตให้บรรยายสรรพคุณกว้าง ๆ เช่น เพิ่มภูมิคุ้มกัน ป้องกันหวัด ใช้เพื่อควบคุมน้ำหนัก

๒. ภาครัฐเพิ่มศักยภาพให้หน่วยงานของรัฐแข่งขันกับเอกชนโดย ทำการผลิตยาสมุนไพรและ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในรูปแบบต่างๆ เป็นการปิดตลาดยาสมุนไพรในสถานพยาบาลภาครัฐและเป็นการบั่นทอน โอกาสทางการตลาดของภาคเอกชน

๓. การใช้ทรัพยากรสมุนไพรวัตถุดิบ จะมีปัญหาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อมีการผลิตสินค้ารูปแบบต่าง ๆ จะทำให้มีปัญหาคอนคุณภาพของสินค้าสำเร็จรูปด้อยลงและผู้บริโภคขาดความเชื่อถือในผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยรวม

๔. ปัญหาการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน GMP ในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมผลิตสมุนไพรขนาดกลาง และขนาดย่อย

๓. ประเด็นตามร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.

ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่างๆ ขอให้มีการแก้ไข รายละเอียดดังนี้

๓.๑ มาตรา ๔ เพิ่มเติมคำนิยาม “ยาไทยสามัญประจำบ้าน” ซึ่งใน ร่าง พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ไม่มีคำนิยาม “ยาไทยสามัญประจำบ้าน” ทำให้เมื่อร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. มีผลบังคับใช้จะเป็นผลให้ยาสมุนไพรเดิมที่อยู่ในกลุ่ม “ยาสามัญประจำบ้าน” หลุดหายไป ซึ่งจะ ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนผู้นิยมใช้ยาสมุนไพร

๓.๒ มาตรา ๔ สมควรกำหนดให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรครอบคลุมกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้กับสัตว์ ด้วย เนื่องจากสัตว์โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยงหลายชนิดเป็นอาหารหลักที่สำคัญของมนุษย์ ผลิตภัณฑ์ยาที่ใช้กับ สัตว์ก็จะเกิดผลดีและผลเสียขึ้นกับมนุษย์โดยตรง ดังนั้นการหลีกเลี่ยงผลิตภัณฑ์ยาที่เป็นสารเคมีกับสัตว์ และใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรกับสัตว์เป็นการทดแทน ก็ย่อมมีประโยชน์ต่อมนุษย์ด้วย นอกจากนั้นยังส่งผลดี ต่อวงการสมุนไพรไทย เนื่องจากมูลค่าการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก

๓.๓ มาตรา ๖ (๒) (๓) ควรมีกรอบกำหนดว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะต้องขึ้นทะเบียนตาม มาตรา ๓๓ หรือผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่จะต้องแจ้งรายละเอียด ตามมาตรา ๔๕ หรือผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่จะต้องจดแจ้ง ตามมาตรา ๔๕ โดยอาจมีหลักเกณฑ์กำหนดความแตกต่าง ของประเภท ชนิดและลักษณะ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นๆ ว่าจะต้องขึ้นทะเบียน หรือแจ้งรายละเอียด หรือจดแจ้ง

๓.๔ มาตรา ๘ ต้องมีการเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการนโยบายให้มีบทบาท ในการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างชัดเจน

๓.๕ มาตรา ๑๐ คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพรควรมีองค์ประกอบจากผู้แทนภาคเอกชน เพื่อสะท้อนมุมมองของภาคเอกชนให้คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีข้อมูลประกอบการพิจารณาที่รอบด้าน

๓.๖ มาตรา ๑๗ ควรให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ประกาศต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ และยังเป็นการรักษามาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน

๓.๗ มาตรา ๑๗ เพื่อให้มีการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเป็นธรรมและไม่เป็นการแข่งขันกันระหว่างผู้ประกอบการที่เป็นองค์กรรัฐ และผู้ประกอบการที่เป็นเอกชน ควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ (๑) โดยเพิ่มข้อความว่า “ที่มีการใช้ภายในสถานที่นั้น” เพื่อป้องกันมิให้ผู้ประกอบการที่เป็นองค์กรรัฐ ซึ่งได้รับการยกเว้นในการยื่นขออนุญาตนำเอาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีการผลิตขึ้นไปจำหน่ายในสถานที่อื่นๆ ซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันกับผู้ประกอบการที่เป็นเอกชน ซึ่งไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๗

๓.๘ มาตรา ๑๗ เพิ่มเติม “ยาไทยสามัญประจำบ้าน” ให้ได้รับการยกเว้นในการยื่นขออนุญาตตามมาตรา ๑๗ เพื่อให้ได้รับการยกเว้นเช่นเดียวกับ “ยาสามัญประจำบ้าน” ที่เป็นยาแผนปัจจุบัน

๓.๙ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๕ เพื่อให้มีการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างกว้างขวาง จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ทรงสิทธิ์ในตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย หรือบุคคลที่เป็นเจ้าของตำรับยาสมุนไพรไทยเป็นผู้มีสิทธิ์และสามารถยื่นขอขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนไทยได้ เพื่อให้มีการคิดค้นและพัฒนาตำรับหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้นหากตำรับหรือผลิตภัณฑ์ไหนได้รับการนิยมหรือสามารถพัฒนาสู่ระบบการผลิตได้ ควรขออนุญาตผลิตภายหลัง

๓.๑๐ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๗๒ เพื่อส่งเสริมสมุนไพรไทยควรผลิตภัณฑ์ที่ผลิตตามตำรับหนังสือแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ หนังสือสมุนไพรไม้พื้นบ้าน และให้สามารถอ้างสรรพคุณตามที่ระบุไว้ในตำราได้ด้วย

๓.๑๑ มาตรา ๓๕ รายการที่ผู้ประกอบการต้องยื่นในการขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามร่างฯ มีความเข้มงวดมากเกินไปไม่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบกิจการสมุนไพร เนื่องจากเป็นรายการเดียวกับการขึ้นทะเบียนยาตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ อีกทั้งเป็นการขัดหลักการและเหตุผลการตรากฎหมายฉบับนี้ที่ต้องการแยกมาตรการควบคุมสมุนไพรออกมาให้แตกต่างจากพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐

๓.๑๒ อัตราโทษไม่ควรกำหนดให้สูงเทียบเท่ากับผลิตภัณฑ์ยา เสนอให้ปรับอัตราโทษเหลือกึ่งหนึ่งจากอัตราโทษเดิม

๓.๑๓ ปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมให้เหลือเป็น ๑ ใน ๕ ของอัตราค่าธรรมเนียมเดิมตามร่างฯ เนื่องจากอัตราค่าธรรมเนียมนั้นสูงเกินไป เพื่อเป็นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็กให้เข้าสู่ระบบและมาตรฐานที่ภาครัฐกำหนด

๓.๑๔ หน่วยงานใดควรทำหน้าที่กำกับดูแลผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งประเด็นนี้มีความเห็นแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่ง (ผู้ส่งออก) ต้องการอยู่กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

เพราะสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเป็นหน่วยงานที่มีองค์การสากล Pharmaceutical Inspection Co-operation Scheme (PIC/S) รับรองทำให้ผลิตภัณฑ์ของตนที่ผ่านการตรวจรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีมาตรฐานสากล สามารถจำหน่ายในต่างประเทศได้ อีกฝ่ายหนึ่งต้องการแยกออกเพราะหากอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก็ไม่มีความจำเป็นต้องออกเป็นกฎหมายใหม่ อีกทั้ง หากผลิตภัณฑ์สมุนไพรยังอยู่ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ต้องอยู่ในความควบคุมดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานของ PIC/S ซึ่งเป็นมาตรฐาน ที่ผู้ประกอบการสมุนไพรไทยไม่สามารถปฏิบัติได้เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก จึงเป็นที่มาของการผลักดันให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแยกออกจากพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐

๓.๑๕ ควรมีการออกกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จะเป็นสิ่งที่ช่วยปกป้องไม่ให้ภูมิปัญญาถูกขโมยไป โดยออกควบคู่ไปกับพระราชบัญญัติสมุนไพร

๓.๑๖ นำสมุนไพรที่ใช้รักษาโรคในกลุ่มโรค NCD หรือ กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังนำมาพัฒนาเพื่อการบุกเบิกตลาดสมุนไพรในระดับนานาชาติ ปัจจุบันมีผู้ป่วยที่เป็นอยู่ในกลุ่มโรค NCD หรือกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอยู่เป็นจำนวนมาก หากสมุนไพรมีการพัฒนาเป็นที่ยอมรับในการรักษาจะเป็นช่องทางที่จะทำให้มีการเติบโตของมูลค่าการตลาดที่สูง

๓.๑๗ ทำอย่างไรที่จะทำให้สมุนไพรบางตัวที่มีพระราชบัญญัติป่าไม้คุ้มครอง สามารถนำมาใช้ได้ซึ่งเป็นสมุนไพรที่สำคัญในตำรับยาหลายๆ ตำรับ

๔. ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม

ความเห็น

๔.๑ คณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. เน้นด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นหลักทำให้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของมาตรการควบคุม ส่วนด้านส่งเสริมมีเพียงเล็กน้อย ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างจริงจังและสัมฤทธิ์ผลในการผลักดันให้สมุนไพรเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้วางกรอบการปฏิบัติไว้ในแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐- ๒๕๖๔ จึงขอเสนอให้ปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ดังนี้

๔.๑.๑ เพิ่มเติมมาตรการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และให้ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีความเห็นว่าควรมีมาตรการเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ต้นน้ำ ได้แก่

(๑) ส่งเสริมให้มีการศึกษา เรียนรู้ คุณสมบัติพืชสมุนไพร และบรรจุหลักสูตรในแผนการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดทำแปลงสาธิตในสถานศึกษา และสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง

(๒) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพร

(๓) ส่งเสริมการพัฒนาการเพาะปลูก การแปรรูปวัตถุดิบผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้ได้คุณภาพ ปริมาณ และมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๔) จัดทำฐานข้อมูลแหล่งวัตถุดิบสมุนไพรเชื่อมโยงกับปริมาณความต้องการผู้ผลิต

(๕) เสนอรัฐมนตรีประกาศยกเว้นหรือกำหนดมาตรการควบคุมหรือกำกับดูแล ควบคุมหรือกำกับดูแล สสาร วัตถุ ส่วนผสมสมุนไพร แตกต่างจากที่กฎหมายอื่นกำหนดก็ได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสมุนไพร จัดทำงบประมาณแบบบูรณาการในการส่งเสริมสมุนไพรให้เป็นไปในทิศทางและนโยบายเดียวกันตามแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย

(๗) ส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย และเพิ่มบทบาท หมอพื้นบ้านในชุมชนในการใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน

๒) กลางน้ำ ได้แก่

(๑) สนับสนุนเกษตรกร ผู้ประกอบการ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิต แบบดั้งเดิมมาเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่

(๒) สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุนการวิจัยหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุน สร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการวิจัย ทดสอบ วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์

(๕) จัดทำฐานข้อมูลตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรการแพทย์แผนไทยตามกฎหมาย คຸ້ມครอง และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย

(๖) กำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เหมาะสมกับประเภท ชนิดของ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการใช้ตราสัญลักษณ์การได้การรับรองมาตรฐาน

(๘) ปรับปรุงระบบ วิธีการ การดำเนินงาน การขออนุญาต การขึ้นทะเบียน หรือ การแจ้งรายละเอียด หรือการจดทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีความสะดวกรวดเร็ว

๓) ปลายน้ำ ได้แก่

(๑) กำหนดสัดส่วนการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของสถานบริการสาธารณสุข

(๒) กำหนดประเภท ชนิด ขนาด ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่สามารถใช้ทดแทนยาในบัญชียาหลักแห่งชาติตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ

(๓) กำหนดชื่อประเภทของผลิตภัณฑ์ ชนิด หรือลักษณะสมุนไพรให้เป็น ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามัญประจำบ้านกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านภาษีสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๔) ส่งเสริมการตลาดให้กับเกษตรกร ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยกับผู้ซื้อในต่างประเทศ

(๕) สนับสนุนการประชาสัมพันธ์

(๖) ผลงานวิจัยผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค

๔.๑.๒ คณะกรรมการนโยบาย ซึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแทบทั้งหมด จึงควรกำหนดอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการนโยบาย ตามมาตรา ๘ ให้มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างชัดเจน เช่น กำกับดูแลแผนงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง การกำหนดมาตรการควบคุมสมุนไพรที่เหมาะสมร่วมกับหน่วยงานเกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๓ ควรให้มีบัญญัติเกี่ยวกับ “หมวดส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร” ขึ้นมาเป็นการเฉพาะให้มีรายละเอียดในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาด้านการผลิต/จัดหาวัตถุดิบสมุนไพรการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาด้านกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาด้านการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยอาจเปลี่ยนชื่อหมวด ๑๐ “ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก” ซึ่งเป็นมาตรการสำหรับส่งเสริมสนับสนุนเช่นเดียวกันให้รวมอยู่ด้วยกันในหมวดนี้

รายละเอียดปรากฏตามตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ฉบับคณะกรรมการการออกกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

๔.๒ ข้อเสนอแนะ ในการแก้ไข ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. มีรายละเอียดดังนี้

๔.๒.๑ มาตรา ๔ (๑) (๒) สมควรกำหนดให้ พระราชบัญญัตินี้ครอบคลุมผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้กับสัตว์ ด้วย เนื่องจากสัตว์เป็นอาหารของมนุษย์การใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแทนสารเคมีกับสัตว์ ย่อมมีประโยชน์และป้องกันการดื้อยาต่อมนุษย์ด้วย ทั้งยังเพิ่มปริมาณและมูลค่าการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรขึ้นอีกจำนวนมาก

มาตรา ๔ (๔) แก้ไขโดยเพิ่มเติมข้อความจากเดิม “วัตถุอื่นที่กำหนดให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศ” ให้เป็น “วัตถุอื่นที่กำหนดให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

มาตรา ๔ แก้ไขโดยเพิ่มเติมข้อความจากเดิม “สมุนไพร” หมายความว่า พืช สัตว์ จุลชีพ ธาตุวัตถุ สารสกัดดั้งเดิมจากพืชหรือสัตว์ที่ใช้หรือแปรสภาพหรือผสมหรือปรุงเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็น “สมุนไพร” หมายความว่า พืช สัตว์ จุลชีพ ธาตุวัตถุ สารสกัดดั้งเดิมจากพืชหรือสัตว์ที่ใช้หรือแปรสภาพหรือผสมหรือปรุงเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔ แก้ไขโดยเพิ่มเติมข้อความจากเดิม “ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้หมายความรวมถึงผู้แทนนิติบุคคล หรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต ให้เป็น “ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้หมายความรวมถึงผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต และให้หมายความรวมถึง ผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ด้วย

๔.๒.๒ มาตรา ๖ (๒) (๓) ให้มีหลักเกณฑ์กำหนดประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่จะต้องขึ้นทะเบียน หรือแจ้งรายละเอียด หรือจัดแจ้ง โดยกำหนดหลักเกณฑ์ว่า ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้เพื่อการรักษา บำบัดโรค จะต้องขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๓๓ หรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อการบรรเทา ป้องกันโรค จะต้องแจ้งรายละเอียด ตามมาตรา ๔๕ หรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ จะต้องจัดแจ้ง ตามมาตรา ๔๕

มาตรา ๖ เพิ่มเติม (๓/๑) ชื่อ ประเภทของผลิตภัณฑ์ ชนิด หรือลักษณะสมุนไพร ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามัญประจำบ้าน

๔.๒.๓ มาตรา ๘ เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการนโยบาย ให้มีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างชัดเจน ได้แก่

๑. (๑/๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสมุนไพร จัดทำงบประมาณแบบบูรณาการในการส่งเสริมสมุนไพร ให้เป็นไปในทิศทางและนโยบายเดียวกันตามแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย

๒. (๒) เพิ่มเติมวรรค ๒ “เพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างบูรณาการ หากมีกฎหมาย กฎ ประกาศระเบียบ ควบคุมหรือกำกับดูแล สสาร วัตถุ ส่วนผสมสมุนไพร สถานที่แปรรูป วัตถุดิบสมุนไพร ไว้เป็นการเฉพาะ คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอคณะรัฐมนตรีประกาศยกเว้น หรือกำหนดมาตรการควบคุมหรือกำกับดูแลแตกต่างเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้โดยความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”

๓. (๔/๑) เพิ่มให้มีการกำกับ ดูแล ราคาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เหมาะสมและเป็นธรรมกับผู้บริโภค

๔. (๘/๑) เพิ่มให้มีการกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านภาษีสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๕. (๑๐/๑) เพิ่มให้มีการพิจารณาข้อร้องเรียน ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๖. (๑๐/๒) (๑๐/๓) เพิ่มให้มีกำหนดประเภท ชนิด ขนาด และเพิ่มสัดส่วนการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุขที่สามารถใช้ทดแทนยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ให้มากขึ้น ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ

๔.๒.๔ มาตรา ๑๐ ข้อเสนอที่ต้องการให้คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แห่งละหนึ่งคน เป็นกรรมการ เพื่อการมีส่วนร่วม คณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร และเพียง ๒ เสียงที่เพิ่มขึ้นไม่ได้มีผลมากนัก เมื่อเทียบกับจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด

๔.๒.๕ มาตรา ๑๑ เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในการกำหนด มาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เหมาะสมกับประเภท ชนิด ของผลิตภัณฑ์สมุนไพรกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการใช้ตราสัญลักษณ์การได้รับรองมาตรฐาน ปรับปรุงระบบ วิธีการดำเนินงาน การขออนุญาตการขึ้น ทะเบียนหรือการแจ้งรายละเอียดหรือการจดทะเบียนสำหรับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีความสะดวกรวดเร็ว (๖/๑) (๖/๒) และ (๖/๓)

๔.๒.๖ มาตรา ๑๗ (๑) ควรให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ได้รับการ ยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ประกาศต่างๆ ตาม พระราชบัญญัตินี้ด้วย เพื่อให้ข้อกำหนดต่างๆ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยผู้รับอนุญาต สามารถนำมาบังคับ ใช้ในมาตรฐานเดียวกัน

มาตรา ๑๗ (๒) (๓) ตัดข้อความตาม (๒) “การนำผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาผสมตาม หลักวิชาการทางเภสัชกรรมและการแพทย์แผนไทย” เนื่องจากมีการยืนยันว่า การนำผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ทำเป็นตำรับยาแล้วนำมาผสมกันอีกนั้นไม่ใช่หลักวิชาการทางเภสัชกรรม และนำ (๒) และ (๓) มารวมกันเป็นข้อความใหม่ได้แก่ “การปรุงยาแผนไทยโดยผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายของตนโดยผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพสัตวแพทย์ และหมอพื้นบ้านที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ การแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านกายภาพและการสาธารณสุขอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด เพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายหรือสัตว์ของตน”

มาตรา ๑๗ (๖) แก้ไขโดยเพิ่มเติมข้อความจากเดิม “การขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรตาม มาตรา ๖ (๓) เฉพาะกรณีที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย ตามที่ผู้อนุญาตกำหนด” ให้เป็น “การขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามมาตรา ๖ (๓) เฉพาะกรณีที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย และการปลูก การผลิต และ การขายวัตถุดิบผลิตภัณฑ์สมุนไพรของเกษตรกร ตามที่ผู้อนุญาตกำหนด”

มาตรา ๑๗ (๘/๑) ให้การผลิต ขาย “ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามัญประจำบ้าน ” ให้ได้รับ การยกเว้นในการยื่นขออนุญาต ตามมาตรา ๑๗ เพื่อให้ได้รับการยกเว้น เช่นเดียวกับ “ยาสามัญประจำบ้าน” ที่เป็นยาแผนปัจจุบัน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ (๘/๒) ให้การผลิต ขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตตามตำรับการแพทย์ แผนไทยตามกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ตำราสมุนไพรพื้นบ้าน หรือเอกสารวิชาการที่กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยประกาศกำหนด ให้ได้รับ การยกเว้นในการยื่นขออนุญาตตามมาตรา ๑๗

๔.๒.๗ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๕ ตัดข้อความ “ผู้รับอนุญาต..... ตามมาตรา ๑๖ ที่ประสงค์.....” และใช้ข้อความว่า “ผู้ที่ประสงค์จะผลิต...” แทน ทั้งนี้ เพื่อให้มีการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร อย่างกว้างขวาง จึงควรเปิดโอกาสให้ ผู้ทรงสิทธิ์ในตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลตามกฎหมาย ว่าด้วย

การคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย หรือบุคคลที่เป็นเจ้าของตำรับยาสมุนไพรไทย เป็นผู้มั่งคั่งและสามารถยื่นขอขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนไทยได้ เพื่อให้มีการค้นคว้าและพัฒนาตำรับหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น เมื่อได้รับการนิยมนหรือสามารถพัฒนาสู่ระบบการผลิตได้ จึงขออนุญาตผลิตต่อไปในภายหลัง

๔.๒.๘ มาตรา ๓๕ รายละเอียดในการยื่นขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ผู้ประกอบการเรียกร้องว่ามีความเข้มงวดมากเกินไป ไม่เอื้อประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ประกอบกิจการผลิตภัณฑ์สมุนไพร และเสนอให้ตัดออก นำไปกำหนดในกฎกระทรวง คณะอนุกรรมการการการอุตสาหกรรม เห็นว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีความจำเป็นที่จะต้องแสดงรายละเอียดที่สำคัญโดยเฉพาะ (๕) “เอกสารเกี่ยวกับสรรพคุณ วิธีใช้ ประสิทธิภาพ คุณภาพ และความปลอดภัย” ซึ่งในการขึ้นทะเบียน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้เพื่อการรักษา บำบัดโรค ตามมาตรา ๓๓ จำเป็นต้องแสดงรายการดังกล่าว อีกทั้งเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างการยอมรับในระดับสากล ตามนโยบายรัฐบาลที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย แต่เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในระยะเริ่มต้น จึงกำหนดให้ (๕) “เอกสารเกี่ยวกับสรรพคุณ วิธีใช้ ประสิทธิภาพ คุณภาพและความปลอดภัย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

๔.๒.๙ แก้ไขชื่อหมวด ๑๐ ดังนี้ “หมวดส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร” โดยเปลี่ยนชื่อ หมวด ๑๐ “ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก” ซึ่งเป็นมาตรการสำหรับส่งเสริมสนับสนุนเช่นเดียวกัน ให้รวมอยู่ในหมวดนี้ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ได้มีการขับเคลื่อนอย่างบูรณาการ ให้คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่และดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ๑) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพร
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาการเพาะปลูก การแปรรูปวัตถุดิบผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้คุณภาพ ปริมาณ และมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ๓) จัดทำระบบฐานข้อมูล แหล่งวัตถุดิบสมุนไพร เชื่อมโยงกับปริมาณความต้องการของตลาด
- ๔) ส่งเสริมและสนับสนุน สร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการวิจัย ทดสอบ วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์
- ๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุนการวิจัยหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้ได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร
- ๖) สนับสนุนเกษตรกร ผู้ประกอบการ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตแบบดั้งเดิม มาเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่
- ๗) สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย และออกแบบตราสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

๘) ส่งเสริมการตลาดให้กับเกษตรกร ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยกับผู้ซื้อในต่างประเทศ

๙) สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ ผลงานวิจัยผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งเป็นที่ยอมรับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค

๑๐) ส่งเสริมให้มีการศึกษา เรียนรู้ คุณสมบัติพืชสมุนไพร และบรรจุหลักสูตรในแผนการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดทำแปลงสาธิตในสถานศึกษาและสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง

๑๑) ส่งเสริมการอนุรักษ์ตำรายาแผนไทยและพัฒนาภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย และเพิ่มบทบาทหมอพื้นบ้านในชุมชน ในการใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน

๑๒) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

๔.๒.๑๐ มาตรา ๘๔ ให้เพิ่มเติมข้อความตามวรรคท้าย ในการที่จะดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินให้ตกเป็นของรัฐ ตามมาตรา ๘๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ทำหนังสือแจ้งเจ้าของหรือเจ้าของสถานที่ หรือผู้ครอบครองทราบก่อนล่วงหน้าครบกำหนดตามวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

๔.๒.๑๑ มาตรา ๘๗ การยื่นอุทธรณ์ การพิจารณาไม่ออกใบอนุญาตหรือการไม่ต่ออายุใบอนุญาต เสนอให้แก่ไขโดยให้เป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ เป็นที่สุด แทนการมอบอำนาจให้รัฐมนตรี เพื่อให้การพิจารณาค่าอุทธรณ์เป็นไปด้วยความรอบคอบและเป็นธรรม จึงเห็นสมควรให้การพิจารณาเป็นไปในรูปแบบของคณะกรรมการ

๔.๒.๑๒ หมวด ๑๓ ข้อเสนอให้มีการปรับอัตราโทษเหลือกึ่งหนึ่งจากอัตราโทษเดิมโดยอ้างว่าอัตราโทษไม่ควรกำหนดให้สูงเทียบเท่ากับผลิตภัณฑ์ยา คณะอนุกรรมการการออกสหกรรม เห็นว่าอัตราโทษดังกล่าวเป็นมาตรการป้องปรามมิให้มีการกระทำที่ก่อให้เกิดอันตรายและเกิดผลเสียหายต่อผู้บริโภค จึงให้คงไว้

๔.๒.๑๓. สำหรับข้อเสนอให้ปรับลดอัตราค่าธรรมเนียม ที่เห็นว่าสูงเกินไป ไม่สอดคล้องกับการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็ก เพื่อให้เข้าสู่ระบบและมาตรฐานที่ภาครัฐกำหนดนั้น การปรับลดอัตราค่าธรรมเนียม ให้แก่กิจการขนาดเล็ก ได้กำหนดไว้แล้วในหมวด ๑๐ มาตรา ๘๐ (๓)

๔.๒.๑๔ กรณีความคิดเห็นที่แบ่งเป็น ๒ ฝ่าย ว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ควรทำหน้าที่กำกับดูแลผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือควรเป็นหน่วยงานอื่น คณะอนุกรรมการการออกสหกรรม เห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเป็นหน่วยงานที่องค์กรสากล Pharmaceutical Inspection Co-operation Scheme (PIC/S) ให้การรับรอง ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการตรวจรับรองขึ้นทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้มาตรฐานสากล และสามารถจำหน่ายในต่างประเทศ เช่น กลุ่มประเทศยุโรปซึ่งเป็นตลาดใหญ่ ที่ใช้มาตรฐาน PIC/S ได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการค้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยให้กว้างไกล ในตลาดโลก ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ก็อาจเลือกใช้การแจ้งรายละเอียด หรือการจดแจ้ง โดยไม่จำเป็นต้องขึ้นทะเบียนก็สามารถส่งผลิตภัณฑ์จำหน่ายในประเทศอื่น ตามมาตรฐานของประเทศนั้นๆ ได้เช่นกัน

๔.๒.๑๕ ข้อเสนอให้มีการออกกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ขึ้นมาใหม่เพื่อปกป้องไม่ให้เกิดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนั้น ปัจจุบันประเทศไทยได้มีกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และมีการเตรียมเสนอแก้ไขเพิ่มเติม อยู่แล้ว

๔.๒.๑๖ ข้อเสนอให้มีการพัฒนาสมุนไพร เพื่อนำมาใช้ในการรักษาโรคกลุ่ม NCD หรือ กลุ่มโรค ไม่ติดต่อเรื้อรัง เพื่อบุกเบิกตลาดสมุนไพรในระดับนานาชาติ ซึ่งปัจจุบันมีผู้ป่วยที่อยู่ในกลุ่มโรค NCD หรือ กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอยู่เป็นจำนวนมาก หากสมุนไพรมีการพัฒนาเป็นที่ยอมรับในการรักษาจะเป็น ช่องทางที่จะทำให้มีการเติบโตของมูลค่าการตลาดที่สูงขึ้น นั้นเป็นเรื่องที่กำหนดอยู่ในแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วย การพัฒนาสมุนไพรไทยอยู่แล้ว ซึ่งต้องมีการพัฒนากันไป

๔.๒.๑๗ กรณีที่สมุนไพรบางชนิดซึ่งเป็นสมุนไพรสำคัญในยาแผนไทยหลายตำรับ แต่มีพระราชบัญญัติป่าไม้คุ้มครอง จึงอาจมีปัญหาในการนำมาใช้ แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันได้มีการ ดำเนินการตามขั้นตอนขออนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว

ภาคผนวก

ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. (ฉบับคณะรัฐมนตรี)	ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. (ฉบับคณะอนุกรรมการการอุตสาหกรรม)	ข้อเสนอแนะ/เหตุผล
<p>ร่าง พระราชบัญญัติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.</p>	
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.”</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.”</p>	
<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	
<p>มาตรา ๓ ให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ได้รับการยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือตามกฎหมายว่าด้วยอาหารหรือตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง</p> <p>บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ได้รับการยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือตามกฎหมายว่าด้วยอาหารหรือตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง</p> <p>บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน</p>	

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้	
<p>“ผลิตภัณฑ์สมุนไพร”หมายความว่า</p> <p>(๑) ยาจากสมุนไพร หมายความว่า ยาแผนไทย หรือยาตามองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือก และให้หมายความรวมถึงยาพัฒนาจากสมุนไพร ยาแผนโบราณที่ใช้กับมนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยยา เพื่อการรักษา บำบัด บรรเทา หรือป้องกันโรค ความเจ็บป่วยของมนุษย์</p> <p>(๒) ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ที่ได้จากพืช สัตว์ จุลชีพ หรือธาตุวัตถุ หรือที่มีส่วนประกอบสำคัญที่เป็นหรือได้จากพืช สัตว์ หรือแร่ หรือจุลชีพ ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มนุษย์ได้ที่มีมุ่งหมายสำหรับ</p> <p>(ก) ให้เกิดผลต่อสุขภาพ หรือการทำงานของร่างกายดีขึ้น หรือเสริมสร้างโครงสร้างหรือการทำงานของร่างกาย</p> <p>(ข) ลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค</p> <p>(๓) วัตถุที่มีมุ่งหมายสำหรับใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๔) วัตถุอื่นที่กำหนดให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศ</p> <p>วัตถุดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ไม่หมายความรวมถึง</p> <p>(ก) วัตถุที่มีมุ่งหมายสำหรับใช้ในการเกษตร การอุตสาหกรรม หรือการอื่นตามที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>(ข) วัตถุที่จัดเป็นยาแผนปัจจุบันและยาแผนโบราณสำหรับสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยยา อาหารสำหรับมนุษย์หรือสัตว์ เครื่องกีฬา เครื่องมือเครื่องใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษ วัตถุ</p>	<p>“ผลิตภัณฑ์สมุนไพร”หมายความว่า</p> <p>(๑) ยาจากสมุนไพร หมายความว่า ยาแผนไทย หรือยาตามองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือก และให้หมายความรวมถึงยาพัฒนาจากสมุนไพร ยาแผนโบราณที่ใช้กับมนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยยา เพื่อการรักษา บำบัด บรรเทา ป้องกันโรค หรือส่งเสริมสุขภาพ ความเจ็บป่วยของมนุษย์และสัตว์</p> <p>(๒) ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ที่ได้จากพืช สัตว์ จุลชีพ หรือธาตุวัตถุ หรือที่มีส่วนประกอบสำคัญที่เป็นหรือได้จากพืช สัตว์ หรือแร่ หรือจุลชีพ ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มนุษย์หรือสัตว์ ได้ที่มีมุ่งหมายสำหรับ</p> <p>(ก) ให้เกิดผลต่อสุขภาพ หรือการทำงานของร่างกายดีขึ้น <u>หรือเสริมสร้างโครงสร้างหรือการทำงานของร่างกาย</u></p> <p>(ข) ลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค</p> <p>(๓) วัตถุที่มีมุ่งหมายสำหรับใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๔) วัตถุอื่นที่กำหนดให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศ<u>โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ</u></p> <p>วัตถุดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ไม่หมายความรวมถึง</p> <p>(ก) วัตถุที่มีมุ่งหมายสำหรับใช้ในการเกษตร การอุตสาหกรรม หรือการอื่นตามที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>(ข) วัตถุที่จัดเป็นยาแผนปัจจุบัน อาหารสำหรับมนุษย์หรือสัตว์ เครื่องกีฬา เครื่องมือเครื่องใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษ วัตถุ</p>	<p>กำหนดให้ผลิตภัณฑ์ส่งเสริมสุขภาพสำหรับมนุษย์ และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเกี่ยวกับสัตว์อยู่ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ด้วย</p>

<p>แพทย์ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษ วัตถุอันตราย หรือวัตถุอื่นตามที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>อันตราย หรือวัตถุอื่นตามที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	
<p>“ยาแผนไทย” หมายความว่า ยาที่ได้จากสมุนไพรโดยตรง หรือที่ได้จากการผสม ประุง หรือแปรสภาพสมุนไพร ที่มุ่งหมายสำหรับใช้ ตามศาสตร์องค์ความรู้การแพทย์แผนไทยหรือยาที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดให้เป็นยาแผนไทย</p>	<p>“ยาแผนไทย” หมายความว่า ยาที่ได้จากสมุนไพรโดยตรง หรือที่ได้จากการผสม ประุง หรือแปรสภาพสมุนไพร ที่มุ่งหมายสำหรับใช้ ตามศาสตร์องค์ความรู้การแพทย์แผนไทยหรือยาที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดให้เป็นยาแผนไทย</p>	
<p>“ยาพัฒนาจากสมุนไพร” หมายความว่า ยาที่ได้จาก สมุนไพรโดยตรง หรือที่ได้จากการผสม ประุง หรือแปรสภาพสมุนไพร ที่มุ่ง หมายสำหรับใช้ในการบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความ เจ็บป่วยสำหรับมนุษย์ นอกเหนือจากยาที่เป็นยาแผนไทย และยาตามองค์ ความรู้การแพทย์ทางเลือก</p>	<p>“ยาพัฒนาจากสมุนไพร” หมายความว่า ยาที่ได้จาก สมุนไพรโดยตรง หรือที่ได้จากการผสม ประุง หรือแปรสภาพสมุนไพร ที่มุ่ง หมายสำหรับใช้ในการบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความ เจ็บป่วยสำหรับมนุษย์ นอกเหนือจากยาที่เป็นยาแผนไทย และยาตามองค์ ความรู้การแพทย์ทางเลือก</p>	
<p>“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทาง การแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัยบำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการ ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้ หมายความว่ารวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้ หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา</p>	<p>“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทาง การแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัยบำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการ ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้ หมายความว่ารวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้ หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา</p>	
<p>“การแพทย์ทางเลือก” หมายความว่า กระบวนการทาง การแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัยบำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการ ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ที่มีใช้การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ แผนปัจจุบัน ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>“การแพทย์ทางเลือก” หมายความว่า กระบวนการทาง การแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัยบำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการ ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ที่มีใช้การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ แผนปัจจุบัน ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	

<p>“สมุนไพรม” หมายความว่า พืช สัตว์ จุลชีพ ธาตุวัตถุ สารสกัดดั้งเดิมจากพืชหรือสัตว์ที่ใช้หรือแปรรูปหรือผสมหรือปรุงเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรม</p>	<p>“สมุนไพรม” หมายความว่า พืช สัตว์ จุลชีพ ธาตุวัตถุ สารสกัดดั้งเดิมจากพืชหรือสัตว์ที่ใช้หรือแปรรูปหรือผสมหรือปรุงเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้กฎกระทรวง</p>	<p>เพื่อเปิดช่องให้สามารถกำหนดยกเว้นวัตถุใดบางประเภท เช่น สารสกัดชั้นสูง ไม่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัตินี้</p>
<p>“สารสำคัญ” หมายความว่า วัตถุอันเป็นส่วนประกอบสำคัญหรือเป็นสารในผลิตภัณฑ์สมุนไพรม ที่สามารถบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยของมนุษย์ หรือส่งเสริมสุขภาพ บำรุงร่างกาย หรือเสริมโครงสร้างและการทำงานของร่างกายให้เป็นปกติหรือลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค</p>	<p>“สารสำคัญ” หมายความว่า วัตถุอันเป็นส่วนประกอบสำคัญหรือเป็นสารในผลิตภัณฑ์สมุนไพรม ที่สามารถบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยของมนุษย์ หรือส่งเสริมสุขภาพ บำรุงร่างกาย หรือเสริมโครงสร้างและการทำงานของร่างกายให้เป็นปกติหรือลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค</p>	
<p>“ความแรงของสารสำคัญ” หมายความว่า</p> <p>(๑) ปริมาณของสารสำคัญระบุเป็นน้ำหนักต่อน้ำหนักน้ำหนักต่อปริมาตร หรือปริมาณของสารสำคัญต่อหนึ่งหน่วยการใช้ ที่แสดงความเข้มข้นของผลิตภัณฑ์สมุนไพรม</p> <p>(๒) การแสดงผลหรือสรรพคุณของผลิตภัณฑ์สมุนไพรม ตามที่ได้มีการทดสอบในห้องปฏิบัติการด้วยวิธีการที่ได้มาตรฐานหรือได้ผ่านการควบคุมการใช้ได้อย่างได้ผลเพียงพอแล้ว</p>	<p>“ความแรงของสารสำคัญ” หมายความว่า</p> <p>(๑) ปริมาณของสารสำคัญระบุเป็นน้ำหนักต่อน้ำหนักน้ำหนักต่อปริมาตร หรือปริมาณของสารสำคัญต่อหนึ่งหน่วยการใช้ ที่แสดงความเข้มข้นของผลิตภัณฑ์สมุนไพรม</p> <p>(๒) การแสดงผลหรือสรรพคุณของผลิตภัณฑ์สมุนไพรม ตามที่ได้มีการทดสอบในห้องปฏิบัติการด้วยวิธีการที่ได้มาตรฐานหรือได้ผ่านการควบคุมการใช้ได้อย่างได้ผลเพียงพอแล้ว</p>	
<p>“ตำรับ” หมายความว่า สูตรที่ใช้ในการผลิตซึ่งระบุส่วนประกอบและปริมาณสิ่งปรุงที่มีวัตถุที่ปรุงเป็นตำรับยาแผนไทยหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรม รวมอยู่ด้วยไม่ว่าสิ่งปรุงนั้นจะมีรูปลักษณะใด และให้หมายความรวมถึงลักษณะของวัตถุสำเร็จรูปทางเภสัชกรรม ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มมนุษย์</p>	<p>“ตำรับ” หมายความว่า สูตรที่ใช้ในการผลิตซึ่งระบุส่วนประกอบและปริมาณสิ่งปรุงที่มีวัตถุที่ปรุงเป็นตำรับยาแผนไทยหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพรม รวมอยู่ด้วยไม่ว่าสิ่งปรุงนั้นจะมีรูปลักษณะใด และให้หมายความรวมถึงลักษณะของวัตถุสำเร็จรูปทางเภสัชกรรม ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่มมนุษย์</p>	

“ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปรง หรือแปรสภาพ และให้หมายความรวมถึง เปลี่ยนรูป แบ่ง หรือแบ่งบรรจุจากภาชนะหรือหีบห่อเดิมเพื่อขาย	“ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปรง หรือแปรสภาพ และให้หมายความรวมถึง เปลี่ยนรูป แบ่ง หรือแบ่งบรรจุจากภาชนะหรือหีบห่อเดิมเพื่อขาย	
“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร	“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร	
“ฉลาก” หมายความว่า ข้อความใดๆ ซึ่งแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุผลิตภัณฑ์สมุนไพร	“ฉลาก” หมายความว่า ข้อความใดๆ ซึ่งแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุผลิตภัณฑ์สมุนไพร	
“เอกสารกำกับผลิตภัณฑ์” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดที่ทำให้ปรากฏความหมายด้วยข้อความใดๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่สอดแทรก รวมไว้หรือแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุผลิตภัณฑ์	“เอกสารกำกับผลิตภัณฑ์” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดที่ทำให้ปรากฏความหมายด้วยข้อความใดๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่สอดแทรก รวมไว้หรือแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุผลิตภัณฑ์	
“ข้อความ” หมายความว่า ความรวมถึงการกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร รูป รอยประดิษฐ์ ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมาย หรือการกระทำใดๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้	“ข้อความ” หมายความว่า ความรวมถึงการกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร รูป รอยประดิษฐ์ ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมาย หรือการกระทำใดๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้	
“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการส่งเสริมการขาย	“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการส่งเสริมการขาย	
“การส่งเสริมการขาย” หมายความว่า การให้ข้อมูล การชักนำ หรือการกระทำโดยวิธีใดๆ โดยมีมุ่งหมายให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น และกระทำเพื่อประโยชน์ในทางการค้า	“การส่งเสริมการขาย” หมายความว่า การให้ข้อมูล การชักนำ หรือการกระทำโดยวิธีใดๆ โดยมีมุ่งหมายให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น และกระทำเพื่อประโยชน์ในทางการค้า	

<p>“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีบุคคลเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้หมายความรวมถึงผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต</p>	<p>“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีบุคคลเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้หมายความรวมถึงผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต <u>และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ด้วย</u></p>	<p>เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ยังคงมีหน้าที่ด้านอื่นๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น การปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด</p>
<p>“ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ” หมายความว่า ผู้ที่มีชื่อในใบอนุญาตให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ” หมายความว่า ผู้ที่มีชื่อในใบอนุญาตให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	
<p>“ผู้อนุญาต” หมายความว่า</p> <p>(๑) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย สำหรับการอนุญาตให้ประกอบกิจการผลิต นำเข้า การขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร การแจ้งรายละเอียด การจัดแจ้ง และการโฆษณา</p> <p>(๒) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย สำหรับการอนุญาตให้ประกอบกิจการขายในกรุงเทพมหานคร</p> <p>(๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับการอนุญาตให้ประกอบกิจการขายในจังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจนอกจากกรุงเทพมหานคร</p>	<p>“ผู้อนุญาต” หมายความว่า</p> <p>(๑) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย สำหรับการอนุญาตให้ประกอบกิจการผลิต นำเข้า การขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร การแจ้งรายละเอียด การจัดแจ้ง และการโฆษณา</p> <p>(๒) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย สำหรับการอนุญาตให้ประกอบกิจการขายในกรุงเทพมหานคร</p> <p>(๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับการอนุญาตให้ประกอบกิจการขายในจังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจนอกจากกรุงเทพมหานคร</p>	
<p>“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ</p>	<p>“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ</p>	

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผลิตภัณฑ์ สมุนไพร	“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผลิตภัณฑ์ สมุนไพร	
“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้	“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้	
“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการ อาหารและยา	“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการ อาหารและยา	
“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผน ไทยและการแพทย์ทางเลือก	“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผน ไทยและการแพทย์ทางเลือก	
“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้	“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้	
มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่น ตลอดจนออกประกาศเพื่อ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุ เบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้	มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่น ตลอดจนออกประกาศเพื่อ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุ เบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้	

<p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนด ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิต เพื่อขาย การนำเข้า และการขาย ต้องได้รับใบอนุญาตเสียก่อน</p> <p>(๒) ชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิต เพื่อขายหรือการนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๓๓ เสียก่อน</p> <p>(๓) ชื่อ ประเภทของผลิตภัณฑ์ ชนิด หรือลักษณะสมุนไพร ซึ่งการผลิต เพื่อขายหรือการนำเข้า ต้องแจ้งรายละเอียด หรือขอจดแจ้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๔๕</p> <p>(๔) ชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ห้ามผลิต นำเข้าหรือขาย</p> <p>(๕) ตำรายา ตำราผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาตรฐานเภสัชผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ และมาตรฐานเภสัชตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๖) ชื่อวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๗) ชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไข ของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง</p>	<p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีโดย<u>ความเห็นชอบ</u>ของคณะกรรมการของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนด ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิต เพื่อขาย การนำเข้า และการขาย ต้องได้รับใบอนุญาต<u>ตามมาตรา ๑๖</u> เสียก่อน</p> <p>(๒) ชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร <u>สำหรับการรักษา หรือการบำบัด</u> ซึ่งการผลิต เพื่อขายหรือการนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๓๓ เสียก่อน</p> <p>(๓) ชื่อ ประเภทของผลิตภัณฑ์ ชนิด หรือลักษณะสมุนไพร <u>สำหรับป้องกัน การบรรเทา หรือเสริมสุขภาพ</u> ซึ่งการผลิต เพื่อขายหรือการนำเข้า ต้องแจ้งรายละเอียด หรือขอจดแจ้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๔๕ เสียก่อน</p> <p>(๓/๑) ชื่อ <u>ประเภทของผลิตภัณฑ์ ชนิด หรือลักษณะสมุนไพร ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามัญประจำบ้าน</u></p> <p>(๔) ชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ห้ามผลิต นำเข้าหรือขาย</p> <p>(๕) ตำรายา ตำราผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาตรฐานเภสัชผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ และมาตรฐานเภสัชตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๖) ชื่อวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๗) ชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไข ของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง</p>	<p>๑. เสนอให้การออกกฎระเบียบใดๆ ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ควรต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ ก่อนซึ่งมีตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. ระบุเงื่อนไขการประกาศกำหนดผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทใด ที่ต้องขึ้นทะเบียน แจ้งรายละเอียด หรือจดแจ้งให้ชัดเจน</p> <p>๓. เพิ่มอำนาจรัฐมนตรีประกาศประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามัญประจำบ้าน</p> <p>๔. เพิ่มอำนาจรัฐมนตรีประกาศยกเว้นการประกอบกิจการประเภท ขนาด หรือชนิดจากการต้องปฏิบัติในเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้ เพื่อยืดหยุ่นในอนาคต เช่น ลดหรือยกเว้น</p>
---	---	--

<p>(๘) ชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่มีการกำหนดเงื่อนไขหรือจำกัดการใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๙) ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีการควบคุมฉลาก และเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์</p> <p>(๑๐) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๑๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับการขึ้นทะเบียน การศึกษาวิจัย การแสดงนิทรรศการ หรือการบริจาควิทยา</p> <p>(๑๒) หลักเกณฑ์และวิธีการในการทำลายผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๑๓) คุณสมบัติและจำนวนของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่ผลิต ขาย นำเข้า หรือเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ</p> <p>(๑๔) โรคที่เป็นลักษณะต้องห้ามของผู้รับอนุญาต และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ</p> <p>(๑๕) สถานที่แห่งใดในราชอาณาจักรให้เป็นด่านตรวจสอบผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่นำเข้า</p>	<p>(๘) ชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่มีการกำหนดเงื่อนไขหรือจำกัดการใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๙) ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีการควบคุมฉลาก และเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์</p> <p>(๑๐) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๑๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับการขึ้นทะเบียน การศึกษาวิจัย การแสดงนิทรรศการ หรือการบริจาควิทยา</p> <p>(๑๒) หลักเกณฑ์และวิธีการในการทำลายผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๑๓) คุณสมบัติและจำนวนของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่ผลิต ขาย นำเข้า หรือเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ</p> <p>(๑๔) โรคที่เป็นลักษณะต้องห้ามของผู้รับอนุญาต และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ</p> <p>(๑๕) สถานที่แห่งใดในราชอาณาจักรให้เป็นด่านตรวจสอบผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่นำเข้า</p> <p><u>ประกาศตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดให้ยกเว้นการประกอบกิจการประเภท ขนาด หรือชนิด จากการต้องปฏิบัติในเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้</u></p> <p><u>ประกาศตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย</u></p>	<p>ค่าธรรมเนียมให้แก่ sme otop วิชาทักชุมชน เป็นต้น</p> <p>๕. กำหนดให้ก่อนการออกประกาศใดมาบังคับใช้แก่ประชาชนจำต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องก่อน</p>
--	--	--

<p style="text-align: center;">หมวด ๑ คณะกรรมการ</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ</p> <hr/>	<p style="text-align: center;">หมวด ๑ คณะกรรมการ</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ</p> <hr/>	
<p>มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการ เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานคนที่หนึ่ง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานคนที่สอง</p> <p>(๓) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข เป็นกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการ เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานคนที่หนึ่ง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานคนที่สอง</p> <p>(๓) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข เป็นกรรมการ</p>	

<p>(๔) นายกแพทยสภา นายกสภาเภสัชกรรม และนายกสภาการแพทย์แผนไทย เป็นกรรมการ</p> <p>(๕) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แห่งละหนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p>(๖) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีการเรียนการสอนด้านเภสัชศาสตร์ การแพทย์แผนไทย และการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่เลือกกันเอง จำนวนสองคน</p> <p>(๗) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนแปดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสมุนไพร ด้านเกษตรและพันธุ์พืช ด้านอุตสาหกรรม ด้านกฎหมาย ด้านการค้าและการลงทุน ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านวิจัยและพัฒนา ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านละหนึ่งคน</p> <p>ให้อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้รองอธิบดีซึ่งอธิบดีมอบหมาย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรที่อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรมอบหมาย และรองเลขาธิการที่เลขาธิการมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>การแต่งตั้งกรรมการตาม (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>(๔) นายกแพทยสภา นายกสภาเภสัชกรรม และนายกสภาการแพทย์แผนไทย เป็นกรรมการ</p> <p>(๕) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แห่งละหนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p><u>(๕/๑) ผู้แทนจากองค์กรหรือหน่วยงานหรือมูลนิธิที่ทำงานด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร เลือกกันเองจำนวนสองคน</u></p> <p>(๖) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีการเรียนการสอนด้านเภสัชศาสตร์ การแพทย์แผนไทย และการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่เลือกกันเอง จำนวนสองคน</p> <p>(๗) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนแปดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสมุนไพร ด้านเกษตรและพันธุ์พืช ด้านอุตสาหกรรม ด้านกฎหมาย ด้านการค้าและการลงทุน ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านวิจัยและพัฒนา ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านละหนึ่งคน</p> <p>ให้อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้รองอธิบดีซึ่งอธิบดีมอบหมาย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรที่อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรมอบหมาย และรองเลขาธิการที่เลขาธิการมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>การแต่งตั้งกรรมการตาม <u>(๕/๑)</u> (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>เพิ่มผู้แทนภาคประชาชนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมเป็นคณะกรรมการนโยบาย เพื่อให้องค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายครอบคลุมรอบด้าน</p>
<p>มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการนโยบาย ตามมาตรา ๗ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการนโยบาย ตามมาตรา ๗ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	<p>๑. ก า ห น ด ให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่พิจารณาแผนการ</p>

(๑) กำหนดนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติทุกห้าปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมถึงการเสนอเพื่อให้เพิ่มเติมแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ทั้งในระดับพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพร

(๓) ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติตาม (๑) อำนาจการ และแก้ไขปัญหา รวมทั้งเสนอคณะรัฐมนตรี

(๑) กำหนดนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทยแห่งชาติทุกห้าปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๑/๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสมุนไพร จัดทำงบประมาณแบบบูรณาการในการส่งเสริมสมุนไพรให้เป็นไปในทิศทางและนโยบายเดียวกันตามแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย

(๒) ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย รวมถึงการเสนอเพื่อให้เพิ่มเติมแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ทั้งในระดับพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพร

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์สมุนไพร หากมีกฎหมาย กฎ ประกาศระเบียบ ควบคุมหรือกำกับดูแล สสารวัตถุ ส่วนผสมสมุนไพร สถานที่แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร ไว้เป็นการเฉพาะ คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอคณะรัฐมนตรีประกาศยกเว้นหรือกำหนดมาตรการควบคุมหรือกำกับดูแลแตกต่างเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้โดยความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติตาม (๑) อำนาจการ และแก้ไขปัญหา รวมทั้งเสนอคณะรัฐมนตรี

ดำเนินงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสมุนไพร จัดทำงบประมาณแบบบูรณาการ ในการส่งเสริมสมุนไพรให้เป็นไปในทิศทางและนโยบายเดียวกัน

๒. เพิ่มอำนาจ คณะกรรมการนโยบายในการกำหนดมาตรการ ควบคุมวัตถุดิบของสมุนไพรแทนหน่วยงานเดิมได้เพื่อการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

๓. กำหนดให้ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่ดูแลเรื่องราคาผลิตภัณฑ์ด้วย เพื่อไม่ให้มีการค้ากำไรเกินควร

๔. ให้ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่พิจารณาข้อร้องเรียน ปัญหาและอุปสรรคที่

<p>เพื่อพิจารณาปัญหาจากการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ ซึ่งปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบของแต่ละหน่วยงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๔) กำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๕) ศึกษาวิจัยและวิเคราะห์สถานการณ์และข้อมูลของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งระบบ</p> <p>(๖) สนับสนุน และส่งเสริมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาเรื่องอำนาจหน้าที่</p> <p>(๗) เสนอมาตรการการส่งเสริมความร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>(๘) เสนอให้สิทธิและประโยชน์เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือเพื่อขจัดความเสียหายหรือความจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๙) จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี</p>	<p>ตาม (๑) อำนวยการ และแก้ไขปัญหา รวมทั้งเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปัญหาจากการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ ซึ่งปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบของแต่ละหน่วยงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๔) กำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p><u>(๔/๑) กำกับ ดูแล ราคาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เหมาะสมและเป็นธรรมกับผู้บริโภค</u></p> <p>(๕) ศึกษาวิจัยและวิเคราะห์สถานการณ์และข้อมูลของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งระบบ</p> <p>(๖) สนับสนุน และส่งเสริมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาเรื่องอำนาจหน้าที่</p> <p>(๗) เสนอมาตรการการส่งเสริมความร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>(๘) เสนอให้สิทธิและประโยชน์เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือเพื่อขจัดความเสียหายหรือความจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p><u>(๘/๑) กำหนดสิทธิประโยชน์ด้านภาษีสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง</u></p> <p>(๙) จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี</p> <p>(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการนโยบายหรือตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย</p>	<p>เกี่ยวข้องกับสมุนไพรด้วยกรณีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานรัฐไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>๕. เพิ่มอำนาจคณะกรรมการนโยบายในการกำหนดผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้ทดแทนยาบัญชียาหลักแห่งชาติ และกำหนดสัดส่วนการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของสถาบันบริการสาธารณสุข อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p>
---	--	--

<p>(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>(๑๑) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย</p>	<p>(๑๐/๑) พิจารณาข้อร้องเรียน ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๑๐/๒) กำหนดสัดส่วนการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของสถานบริการสาธารณสุข</p> <p>(๑๐/๓) กำหนดประเภท ชนิด ขนาด ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่สามารถใช้ทดแทนยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ</p> <p>(๑๑) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย</p>	
<p>มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการนโยบาย ตามมาตรา ๗ มีการประชุมอย่างน้อยปีละสองครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ดำเนินการตามนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามแบบรายงานที่คณะกรรมการนโยบายผลิตภัณฑ์สมุนไพรกำหนดและให้ผลการดำเนินงานตามนโยบายเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องด้วย</p>	<p>มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการนโยบาย ตามมาตรา ๗ มีการประชุมอย่างน้อยปีละสองสามเดือนครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ดำเนินการตามนโยบายแห่งชาติด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการนโยบายอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามแบบรายงานที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดและให้ผลการดำเนินงานตามนโยบายเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องด้วย</p>	<p>กำหนดให้มีการประชุมมากขึ้นจากปีละ ๒ ครั้งเป็นปีละ ๔ ครั้ง เพื่อให้มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น</p>

<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p>	<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p>	
<p>มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการ เรียกว่า “คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นกรรมการ</p> <p>(๓) ผู้แทนแพทยสภา ผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย และผู้แทนสภาเภสัชกรรม แห่งละหนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p>(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมการผลิตสมุนไพร ด้านสมุนไพร ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและด้านกฎหมาย อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน</p> <p>ให้รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการและให้เลขาธิการ อธิบดีกรมพัฒนา</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการ เรียกว่า “คณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นกรรมการ</p> <p>(๓) ผู้แทนแพทยสภา ผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย และผู้แทนสภาเภสัชกรรม แห่งละหนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p><u>(๓/๑) ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แห่งละหนึ่งคน เป็นกรรมการ</u></p> <p>(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมการผลิตสมุนไพร ด้านสมุนไพร ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและด้านกฎหมาย อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน</p> <p>ให้รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการและให้เลขาธิการ อธิบดีกรมพัฒนา</p>	<p>เพิ่มผู้แทนองค์กรภาคเอกชนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อให้องค์ประกอบคณะกรรมการครอบคลุมรอบด้าน</p>

<p>การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแต่งตั้งข้าราชการจากหน่วยงาน ละหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>การแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแต่งตั้งข้าราชการจากหน่วยงาน ละหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>การแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๐ มีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้ความเห็นชอบตำรายา ตำราผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาตรฐานเภสัชผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรายาแผนไทยแห่งชาติ และมาตรฐาน เภสัชตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๒) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพ คุณภาพ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สมุนไพร และ การศึกษาวิจัยทางคลินิก</p> <p>(๓) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการแสดงสรรพคุณ ข้อ บ่งชี้ หรือคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ ตามความมุ่งหมายในมาตรา ๔ (๒) (ก) (ข)</p> <p>(๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแสดงฉลากและ เอกสารกำกับผลิตภัณฑ์</p> <p>(๕) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการ รายงานอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเฝ้าระวัง การติดตามประเมินผลการใช้</p> <p>(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ผลิต ขยาย นำเข้า หรือเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๐ มีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้ความเห็นชอบตำรายา ตำราผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาตรฐานเภสัชผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรายาแผนไทยแห่งชาติ และมาตรฐาน เภสัชตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๒) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพ คุณภาพ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สมุนไพร และ การศึกษาวิจัยทางคลินิก</p> <p>(๓) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการแสดงสรรพคุณ ข้อ บ่งชี้ หรือคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ ตามความมุ่งหมายในมาตรา ๔ (๒) (ก) (ข)</p> <p>(๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแสดงฉลากและ เอกสารกำกับผลิตภัณฑ์</p> <p>(๕) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการ รายงานอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเฝ้าระวัง การติดตามประเมินผลการใช้</p> <p>(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่ผลิต ขยาย นำเข้า หรือเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p>	

<p>(๗) ให้ความเห็นชอบในการที่ผู้อนุญาตสั่งไม่รับขึ้นทะเบียน ไม่อนุญาตให้แก้ไขรายการทะเบียน ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญ การขึ้นทะเบียน ให้แก้ไขรายการทะเบียน ดำเนินการติดตามความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ เพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียน</p> <p>(๘) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๙) ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการนโยบายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๑๐) ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่ผู้อนุญาตในการอนุญาตผลิต ขาย นำเข้า ขึ้นทะเบียนตำรับและจัดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพร พักใช้หรือยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต</p> <p>(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>(๑๒) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย</p>	<p>(๖/๑) กำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เหมาะสมกับประเภท ชนิด ของผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๖/๒) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการใช้ตราสัญลักษณ์ การได้การรับรองมาตรฐาน</p> <p>(๖/๓) ปรับปรุงระบบ วิธีการ การดำเนินงาน การขออนุญาต การขึ้นทะเบียนหรือการแจ้งรายละเอียดหรือการจัดแจ้งตำรับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีความสะดวกรวดเร็ว</p> <p>(๗) ให้ความเห็นชอบในการที่ผู้อนุญาตสั่งไม่รับขึ้นทะเบียน ไม่อนุญาตให้แก้ไขรายการทะเบียน ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญ การขึ้นทะเบียน ให้แก้ไขรายการทะเบียน ดำเนินการติดตามความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ เพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียน</p> <p>(๘) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๙) ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการนโยบายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๑๐) ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่ผู้อนุญาตในการอนุญาตผลิต ขาย นำเข้า ขึ้นทะเบียนตำรับและจัดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพร พักใช้หรือยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต</p> <p>(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>(๑๒) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย</p>	
---	---	--

<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๓ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๓ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
<p>มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๗ (๖)(๗) และมาตรา ๑๐ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้</p> <p>เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่</p> <p>ในกรณีที่กรรมการตามวาระหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตามวาระเหลืออีกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ ววรรคท้าย และมาตรา ๑๐ ววรรคท้าย ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งตามวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน</p> <p>ในกรณีที่กรรมการตามวาระหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตามวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ ววรรคท้าย และมาตรา ๑๐ ววรรคท้าย แทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่</p>	<p>มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๗ (๖)(๗) และมาตรา ๑๐ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้</p> <p>เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่</p> <p>ในกรณีที่กรรมการตามวาระหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตามวาระเหลืออีกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ ววรรคท้าย และมาตรา ๑๐ ววรรคท้าย ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งตามวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน</p> <p>ในกรณีที่กรรมการตามวาระหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตามวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗ ววรรคท้าย และมาตรา ๑๐ ววรรคท้าย แทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่</p>	

<p>มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๗ (๖) และมาตรา ๑๐ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะเหตุจากการทุจริต หรือหย่อน ความสามารถ</p> <p>(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ใน ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๗) ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรค ศิลปะหรือใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ</p>	<p>มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๗ (๖) และมาตรา ๑๐ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะเหตุจากการทุจริต หรือหย่อน ความสามารถ</p> <p>(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ใน ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๗) ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรค ศิลปะหรือใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ</p>	
<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๔ การประชุมของคณะกรรมการ</p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">ส่วนที่ ๔ การประชุมของคณะกรรมการ</p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/>	
<p>มาตรา ๑๔ การประชุมคณะกรรมการนโยบาย ตาม มาตรา ๗ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม</p> <p>ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มา ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการคนที่หนึ่งไม่มา ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สองทำ หน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๑๔ การประชุมคณะกรรมการนโยบาย ตาม มาตรา ๗ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม</p> <p>ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มา ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการคนที่หนึ่งไม่มา ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สองทำ หน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ</p>	

<p>ทั้งสองคนไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม</p> <p>การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p>	<p>ทั้งสองคนไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม</p> <p>การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p>	
<p>มาตรา ๑๕ ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๐ และการประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๐ และการประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานโดยอนุโลม</p>	
<p style="text-align: center;">หมวด ๒</p> <p style="text-align: center;">การขออนุญาตและการอนุญาต</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">หมวด ๒</p> <p style="text-align: center;">การขออนุญาตและการอนุญาต</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
<p>มาตรา ๑๖ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามมาตรา ๖ (๑) ให้ยื่นคำขออนุญาต และเมื่อผู้อนุญาตออกใบอนุญาตให้แล้วจึงจะผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นได้</p> <p>การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา ๑๖ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามมาตรา ๖ (๑) ให้ยื่นคำขออนุญาต และเมื่อผู้อนุญาตออกใบอนุญาตให้แล้วจึงจะผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นได้</p> <p>การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	
<p>มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๑๖ ไม่ใช้บังคับกับ</p>	<p>มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๑๖ ไม่ใช้บังคับกับ</p>	

<p>(๑) การผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค และ สภากาชาดไทย</p> <p>(๒) การนำผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาผสมตามหลักวิชาการทางเภสัชกรรมและการแพทย์แผนไทย โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพสัตวแพทย์ และหมอพื้นบ้านที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และการสาธารณสุขอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายหรือสัตว์ของตน</p> <p>(๓) การปรุงยาแผนไทยโดยผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายของตน</p> <p>(๔) การแบ่งบรรจุผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ถูกต้องตามกฎหมาย ในกรณี</p> <p>(ก) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพสัตวแพทย์ และหมอ</p>	<p>(๑) การผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค และ สภากาชาดไทย</p> <p>(๒) <u>ควรนำผลิตภัณฑ์สมุนไพร มาผสมตามหลักวิชาการทางเภสัชกรรมและกรรมแพทย์แผนไทย โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพกรรมแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพกรรมแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพสัตวแพทย์ และหมอพื้นบ้านที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกรรมแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านกรรมแพทย์และกรรมสาธารณสุขอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายหรือสัตว์ของตน</u></p> <p>(๓) การปรุงยาแผนไทยโดยผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายของตน <u>โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพสัตวแพทย์ และหมอพื้นบ้านที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และการสาธารณสุขอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายหรือสัตว์ของตน</u></p> <p>(๔) การแบ่งบรรจุผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ถูกต้องตามกฎหมาย ในกรณี</p> <p>(ก) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพสัตวแพทย์ และหมอ</p>	<p>- กลุ่มเภสัชกรยืนยันว่าไม่มี การนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ ทำเป็นตำรับยาแล้วนำมา ผสมกันอีก</p>
--	---	--

<p>(๗) การนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อใช้เฉพาะตัวโดยมีปริมาณตามความจำเป็นที่ต้องใช้ได้ ไม่เกินเก้าสิบวัน</p> <p>(๘) การผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในประเทศและระหว่างประเทศ</p> <p>ผู้ผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>(๖) การขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามมาตรา ๖ (๓) เฉพาะกรณีที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย และการปลูก การผลิต การขายวัตถุดิบ <u>ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของเกษตรกร</u> ตามที่ผู้อนุญาตกำหนด</p> <p>(๗) การนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อใช้เฉพาะตัวโดยมีปริมาณตามความจำเป็นที่ต้องใช้ได้ ไม่เกินเก้าสิบวัน</p> <p>(๘) การผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในประเทศและระหว่างประเทศ</p> <p>(๘/๑) <u>การผลิต ขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามัญประจำบ้านตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</u></p> <p>(๘/๒) <u>การผลิต ขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตตามตำรับการแพทย์แผนไทยตามกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ตำราสมุนไพรพื้นบ้าน หรือเอกสารวิชาการที่กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยประกาศกำหนด ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</u></p> <p>ผู้ผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>สมุนไพรของเกษตรกรต้องขออนุญาตอันเป็นการสร้างภาระเกินสมควรแก่เกษตรกร</p> <p>- กำหนดให้การผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามัญประจำบ้านไม่ต้องยื่นขออนุญาตให้เป็นภาระ</p> <p>- กำหนดให้การผลิต ขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตตามตำรับการแพทย์แผนไทยตามกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ตำราสมุนไพรพื้นบ้าน หรือเอกสารวิชาการที่กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยประกาศกำหนด สามารถดำเนินการได้ทันที เพราะถือว่ามีความน่าเชื่อถือแล้วระดับหนึ่ง อันจะเป็น</p>
--	--	--

		การส่งเสริมให้ดํารับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของไทย ที่มีอยู่ได้รับการผลิตและ จำหน่ายมากขึ้น
<p>มาตรา ๑๘ ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต</p> <p>(๑) เป็นเจ้าของกิจการที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาต</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย</p> <p>(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขออนุญาต</p> <p>(๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๗) ไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>(๘) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ถูกเพิกถอนมาแล้วเกินสองปีก่อนวันขออนุญาต</p> <p>(๙) มีสถานที่ผลิต ขาย นำเข้า หรือเก็บรักษาผลิตภัณฑ์สมุนไพร และมีอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา ๑๘ ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต</p> <p>(๑) เป็นเจ้าของกิจการที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาต</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย</p> <p>(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขออนุญาต</p> <p>(๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๗) ไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>(๘) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ถูกเพิกถอนมาแล้วเกินสองปีก่อนวันขออนุญาต</p> <p>(๙) มีสถานที่ผลิต ขาย นำเข้า หรือเก็บรักษาผลิตภัณฑ์สมุนไพร และมีอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	

<p>(๑๐) ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจไม่ซ้ำหรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจของผู้รับอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตยังไม่ครบสองปี</p> <p>(๑๑) มีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย หรือด้านเภสัชกรรมไทย หรือผู้ประกอบการทางการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ตามมาตรา ๖ (๑๓) และไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๔)</p> <p>ในกรณีเป็นการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ตามองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกอื่น ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอาจเป็น ผู้ประกอบโรคศิลปะ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>ผู้ขออนุญาต และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอาจเป็นบุคคลเดียวกันก็ได้</p> <p>ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตาม (๒) และ (๓) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ด้วย</p>	<p>(๑๐) ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจไม่ซ้ำหรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจของผู้รับอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตยังไม่ครบสองปี</p> <p>(๑๑) มีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย หรือด้านเภสัชกรรมไทย หรือผู้ประกอบการทางการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ตามมาตรา ๖ (๑๓) และไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๔)</p> <p>ในกรณีเป็นการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ตามองค์ความรู้การแพทย์ทางเลือกอื่น ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอาจเป็น ผู้ประกอบโรคศิลปะ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>ผู้ขออนุญาต และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอาจเป็นบุคคลเดียวกันก็ได้</p> <p>ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตาม (๒) และ (๓) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ด้วย</p>	
<p>มาตรา ๑๔ ใบอนุญาตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้แบ่งเป็นประเภท ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ใบอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๒) ใบอนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๓) ใบอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p>	<p>มาตรา ๑๔ ใบอนุญาตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้แบ่งเป็นประเภท ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ใบอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๒) ใบอนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๓) ใบอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p>	

<p>ให้ผู้รับอนุญาตตาม (๑) หรือ (๒) ให้ถือว่าเป็นผู้รับอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ตนผลิตหรือนำเข้าด้วย</p>	<p>ให้ผู้รับอนุญาตตาม (๑) หรือ (๒) ให้ถือว่าเป็นผู้รับอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ตนผลิตหรือนำเข้าด้วย</p>	
<p>มาตรา ๒๐ ใบอนุญาตให้คุ้มกันถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย</p> <p>ให้ถือว่าการกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนที่ได้รับการคุ้มกันตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการพันวิสัยที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้</p>	<p>มาตรา ๒๐ ใบอนุญาตให้คุ้มกันถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย</p> <p>ให้ถือว่าการกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนที่ได้รับการคุ้มกันตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการพันวิสัยที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้</p>	
<p>มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์จะแก้ไขรายการในใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต เว้นแต่เป็นการย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ขาย นำเข้า หรือเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการชั่วคราว เพราะมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนอันไม่อาจดำเนินการขออนุญาตได้</p> <p>การขออนุญาตและการอนุญาตให้แก้ไขรายการในใบอนุญาต และการย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ขาย นำเข้า หรือเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการชั่วคราว เพราะมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนอันไม่อาจดำเนินการขออนุญาตได้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์จะแก้ไขรายการในใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต เว้นแต่เป็นการย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ขาย นำเข้า หรือเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการชั่วคราว เพราะมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนอันไม่อาจดำเนินการขออนุญาตได้</p> <p>การขออนุญาตและการอนุญาตให้แก้ไขรายการในใบอนุญาต และการย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ขาย นำเข้า หรือเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการชั่วคราว เพราะมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนอันไม่อาจดำเนินการขออนุญาตได้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	
<p>มาตรา ๒๒ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต</p> <p>ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ</p>	<p>มาตรา ๒๒ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต</p> <p>ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ</p>	

<p>ผู้รับอนุญาตซึ่งใบอนุญาตของตนสิ้นอายุไม่เกินหนึ่งเดือน จะยื่นคำขอต่ออายุและขอผ่อนผัน โดยแสดงเหตุผลอันสมควรในการที่มีได้ ยื่นคำขอต่ออายุภายในกำหนด แต่การขอผ่อนผันไม่เป็นเหตุให้พ้นผิด สำหรับการประกอบการที่ได้กระทำไปก่อนขอต่ออายุใบอนุญาตซึ่งถือว่าเป็นการประกอบกิจการโดยใบอนุญาตขาดอายุ</p> <p>เมื่อได้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และชำระ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุพร้อมกับการยื่นคำขอแล้ว ให้ใบอนุญาตดังกล่าว คงใช้ต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น</p> <p>การขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>การขอต่ออายุใบอนุญาต เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาหนึ่ง เดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุจะกระทำมิได้</p> <p>ในกรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ อนุญาตแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ และให้คืนค่าธรรมเนียมการต่ออายุให้แก่ผู้ ขอต่ออายุตามส่วนโดยคำนวณเป็นรายเดือนนับแต่วันที่ที่มีคำสั่งไม่อนุญาต จนถึงวันที่ครบกำหนดสามปี หากใบอนุญาตนั้นได้รับอนุญาตให้ต่ออายุ เศษ ของหนึ่งเดือนถ้าถึงสิบห้าวันให้นับเป็นหนึ่งเดือน</p>	<p>ผู้รับอนุญาตซึ่งใบอนุญาตของตนสิ้นอายุไม่เกินหนึ่งเดือน จะยื่นคำขอต่ออายุและขอผ่อนผัน โดยแสดงเหตุผลอันสมควรในการที่มีได้ ยื่นคำขอต่ออายุภายในกำหนด แต่การขอผ่อนผันไม่เป็นเหตุให้พ้นผิด สำหรับการประกอบการที่ได้กระทำไปก่อนขอต่ออายุใบอนุญาตซึ่งถือว่าเป็นการประกอบกิจการโดยใบอนุญาตขาดอายุ</p> <p>เมื่อได้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และชำระ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุพร้อมกับการยื่นคำขอแล้ว ให้ใบอนุญาตดังกล่าว คงใช้ต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น</p> <p>การขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>การขอต่ออายุใบอนุญาต เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาหนึ่ง เดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุจะกระทำมิได้</p> <p>ในกรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ อนุญาตแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ และให้คืนค่าธรรมเนียมการต่ออายุให้แก่ผู้ ขอต่ออายุตามส่วนโดยคำนวณเป็นรายเดือนนับแต่วันที่ที่มีคำสั่งไม่อนุญาต จนถึงวันที่ครบกำหนดสามปี หากใบอนุญาตนั้นได้รับอนุญาตให้ต่ออายุ เศษ ของหนึ่งเดือนถ้าถึงสิบห้าวันให้นับเป็นหนึ่งเดือน</p>	
<p>มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือ ชำรุด ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอรับ ใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่ วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด</p> <p>การขอรับและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือ ชำรุด ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอรับ ใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่ วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด</p> <p>การขอรับและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	

<p style="text-align: center;">หมวดที่ ๓</p> <p style="text-align: center;">หน้าที่ของผู้รับอนุญาต และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ</p>	<p style="text-align: center;">หมวดที่ ๓</p> <p style="text-align: center;">หน้าที่ของผู้รับอนุญาต และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ</p>	
<p>มาตรา ๒๔ ผู้รับอนุญาตต้องควบคุมดูแลให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการทำหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๒๔ ผู้รับอนุญาตต้องควบคุมดูแลให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการทำหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้</p>	
<p>มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์จะประกอบกิจการในระหว่างที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ต้องแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบถึงการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราวของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ และผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการปฏิบัติหน้าที่แทน</p>	<p>มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์จะประกอบกิจการในระหว่างที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ต้องแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบถึงการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราวของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ และผู้รับอนุญาตต้องจัดให้มีบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการปฏิบัติหน้าที่แทน</p>	
<p>ให้บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่ตนแทน และปฏิบัติหน้าที่แทนได้ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่เข้าปฏิบัติหน้าที่แทน ทั้งนี้ ผู้รับอนุญาตต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบภายในสามวันนับแต่วันที่บุคคลดังกล่าวเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน</p> <p>การแจ้งตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>ให้บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่ตนแทน และปฏิบัติหน้าที่แทนได้ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่เข้าปฏิบัติหน้าที่แทน ทั้งนี้ ผู้รับอนุญาตต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบภายในสามวันนับแต่วันที่บุคคลดังกล่าวเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน</p> <p>การแจ้งตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา</p>	
<p>มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประสงค์จะไม่ทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้น และ</p>	<p>มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประสงค์จะไม่ทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้น และ</p>	

<p>ให้ถือว่าพ้นจากหน้าที่และความรับผิดชอบในหน้าที่ตั้งแต่วันที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว</p>	<p>ให้ถือว่าพ้นจากหน้าที่และความรับผิดชอบในหน้าที่ตั้งแต่วันที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว</p>	
<p>มาตรา ๒๗ ให้ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่จัดการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้มีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการซึ่งมีคุณสมบัติและจำนวนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๓) ตลอดเวลาทำการ</p> <p>(๒) ให้มีการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๐)</p> <p>(๓) ให้มีการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต</p> <p>(๔) ให้มีป้ายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๕) ให้มีบัญชีวัตถุดิบที่ใช้ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร และบัญชีเกี่ยวกับการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(๖) ให้มีการเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตหรือนำเข้าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด</p>	<p>มาตรา ๒๗ ให้ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่จัดการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้มีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการซึ่งมีคุณสมบัติและจำนวนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๓) ตลอดเวลาทำการ</p> <p>(๒) ให้มีการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๐)</p> <p>(๓) ให้มีการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต</p> <p>(๔) ให้มีป้ายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๕) ให้มีบัญชีวัตถุดิบที่ใช้ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร และบัญชีเกี่ยวกับการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(๖) ให้มีการเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตหรือนำเข้าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๒๘ ให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา ๒๘ ให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	

<p>(๑) กรณีผลิตต้องจัดให้มีการวิเคราะห์คุณภาพของวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตขึ้น และหลักฐานแสดงรายละเอียดของการวิเคราะห์ ก่อนนำออกจากสถานที่ผลิตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด และให้เก็บหลักฐานดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่า ห้าปี</p> <p>(๒) กรณีนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรทุกครั้งต้องจัดให้มี หนังสือรับรองของผู้ผลิตแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์ สมุนไพร และให้เก็บหนังสือรับรองดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>(๓) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ตามที่ได้ อนุญาตไว้ ทั้งนี้ การแสดงฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ ให้เป็นไป ตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๔)</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>(๑) กรณีผลิตต้องจัดให้มีการวิเคราะห์คุณภาพของวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตขึ้น และหลักฐานแสดงรายละเอียดของการ วิเคราะห์ ก่อนนำออกจากสถานที่ผลิตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด และให้เก็บหลักฐานดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่า ห้าปี</p> <p>(๒) กรณีนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรทุกครั้งต้องจัดให้มี หนังสือรับรองของผู้ผลิตแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์ สมุนไพร และให้เก็บหนังสือรับรองดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>(๓) จัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ตามที่ได้ อนุญาตไว้ ทั้งนี้ การแสดงฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ ให้เป็นไป ตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๔)</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๒๙ ให้ผู้รับอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดให้มีการแยกเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นหมวดหมู่</p> <p>(๒) ดูแลให้มีฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ตามที่ได้รับ อนุญาตผลิตหรือนำเข้าจัดไว้</p> <p>(๓) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>มาตรา ๒๙ ให้ผู้รับอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดให้มีการแยกเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นหมวดหมู่</p> <p>(๒) ดูแลให้มีฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ตามที่ได้รับ อนุญาตผลิตหรือนำเข้าจัดไว้</p> <p>(๓) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๓๐ ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่ผลิต ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา ๓๐ ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่ผลิต ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	

<p>(๑) ประจําอยู่ ณ สถานที่ผลิตตามที่ผู้รับอนุญาตจัดไว้</p> <p>(๒) ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปโดยถูกต้องตามตำรับที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๓๓</p> <p>(๓) ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๐)</p> <p>(๔) ดูแลการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๔)</p> <p>(๕) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>(๑) ประจําอยู่ ณ สถานที่ผลิตตามที่ผู้รับอนุญาตจัดไว้</p> <p>(๒) ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปโดยถูกต้องตามตำรับที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๓๓</p> <p>(๓) ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๐)</p> <p>(๔) ดูแลการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๔)</p> <p>(๕) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๓๑ ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่ขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประจําอยู่ ณ สถานที่ขาย หรือสถานที่เก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามที่ผู้รับอนุญาตจัดไว้</p> <p>(๒) เก็บรักษาและแยกเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๓) ขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๐)</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>มาตรา ๓๑ ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่ขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประจําอยู่ ณ สถานที่ขาย หรือสถานที่เก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามที่ผู้รับอนุญาตจัดไว้</p> <p>(๒) เก็บรักษาและแยกเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๓) ขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๐)</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๓๒ ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่นำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา ๓๒ ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่นำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p>	

<p>(๑) ประจําอยู่ ณ สถานที่นำเข้าหรือสถานที่เก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่ได้รับอนุญาตจัดไว้</p> <p>(๒) ดูแลการนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายนี้</p> <p>(๓) ดูแลการนำเข้าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๐)</p> <p>(๔) เก็บรักษาและควบคุมการเบิกจ่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๕) ดูแลการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ก่อนนำออกขายให้ถูกต้องครบถ้วน</p> <p>(๖) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>(๑) ประจําอยู่ ณ สถานที่นำเข้าหรือสถานที่เก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่ได้รับอนุญาตจัดไว้</p> <p>(๒) ดูแลการนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายนี้</p> <p>(๓) ดูแลการนำเข้าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖ (๑๐)</p> <p>(๔) เก็บรักษาและควบคุมการเบิกจ่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๕) ดูแลการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์ก่อนนำออกขายให้ถูกต้องครบถ้วน</p> <p>(๖) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	
<p style="text-align: center;">หมวดที่ ๔ การขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">หมวดที่ ๔ การขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
<p>มาตรา ๓๓ ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้า ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามมาตรา ๑๖ ที่ประสงค์จะผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๖ (๒) ต้องนำผลิตภัณฑ์นั้นมาขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรกับพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรแล้วจึงจะผลิตหรือนำเข้าได้</p>	<p>มาตรา ๓๓ ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้า ผลิตภัณฑ์ สมุนไพร ตามมาตรา ๑๖ ผู้ที่ประสงค์จะผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๖ (๒) ต้องนำผลิตภัณฑ์นั้นมาขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรกับพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรแล้วจึงจะผลิตหรือนำเข้าได้</p>	<p>เปิดกว้างให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการ (โรงงานผลิต) สามารถยื่นขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรได้</p>

<p>การขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>การขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	
<p>มาตรา ๓๔ บทบัญญัติมาตรา ๓๓ ไม่ใช่บังคับกับ</p> <p>(๑) ตัวอย่างที่จะผลิตหรือนำเข้าเพื่อขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะผลิตหรือนำเข้าเพื่อการวิจัย การวิเคราะห์ จัดนิทรรศการ หรือกิจการสาธารณสุข</p> <p>(๓) วัตถุประสงค์ที่ใช้เป็นส่วนผสมในผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ผู้ได้รับยกเว้นตาม (๑) และ (๒) ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาต และจะดำเนินการได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว การแจ้งและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>มาตรา ๓๔ บทบัญญัติมาตรา ๓๓ ไม่ใช่บังคับกับ</p> <p>(๑) ตัวอย่างที่จะผลิตหรือนำเข้าเพื่อขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะผลิตหรือนำเข้าเพื่อการวิจัย การวิเคราะห์ จัดนิทรรศการ หรือกิจการสาธารณสุข</p> <p>(๓) วัตถุประสงค์ที่ใช้เป็นส่วนผสมในผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ผู้ได้รับยกเว้นตาม (๑) และ (๒) ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาต และจะดำเนินการได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว การแจ้งและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๓๕ การขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามมาตรา ๓๓ มีรายการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้า</p> <p>(๓) สูตร ส่วนประกอบของตำรับ</p>	<p>มาตรา ๓๕ การขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามมาตรา ๓๓ มีรายการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้า</p> <p>(๓) สูตร ส่วนประกอบของตำรับ</p>	<p>เพื่ออำนวยความสะดวกและยืดหยุ่นในการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ</p>

<p>(๔) สรรพคุณของผลิตภัณฑ์สมุนไพร (๕) เอกสารเกี่ยวกับสรรพคุณ วิธีใช้ ประสิทธิภาพ คุณภาพ และความปลอดภัย (๖) รายละเอียดเกี่ยวกับภาชนะและขนาดบรรจุ (๗) วิธีควบคุมคุณภาพและข้อกำหนดเฉพาะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (๘) หนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนตำรับหรืออนุญาตให้ขาย กรณีที่เป็นการนำเข้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (๙) ฉลาก (๑๐) เอกสารกำกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร (๑๑) รายการอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>(๔) สรรพคุณของผลิตภัณฑ์สมุนไพร (๕) เอกสารเกี่ยวกับสรรพคุณ วิธีใช้ ประสิทธิภาพ คุณภาพ และความปลอดภัย <u>หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</u> (๖) รายละเอียดเกี่ยวกับภาชนะและขนาดบรรจุ (๗) วิธีควบคุมคุณภาพและข้อกำหนดเฉพาะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (๘) หนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนตำรับหรืออนุญาตให้ขาย กรณีที่เป็นการนำเข้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (๙) ฉลาก (๑๐) เอกสารกำกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร (๑๑) รายการอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p>	<p>และเงื่อนไขให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้</p>
<p>มาตรา ๓๖ ห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่รับ ขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรเมื่อคณะกรรมการเห็นว่า (๑) การขอขึ้นทะเบียนตำรับไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๕ (๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ถูกสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาแล้วตามมาตรา ๔๒ (๓) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับมีวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบไม่เหมาะสมตามหลักวิชาการ ไม่สามารถเชื่อถือในสรรพคุณได้ หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้</p>	<p>มาตรา ๓๖ ห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่รับ ขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรเมื่อคณะกรรมการเห็นว่า (๑) การขอขึ้นทะเบียนตำรับไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๕ (๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ถูกสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาแล้วตามมาตรา ๔๒ (๓) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับมีวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบไม่เหมาะสมตามหลักวิชาการ ไม่สามารถเชื่อถือในสรรพคุณได้ หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้</p>	

<p>(๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับใช้ชื่อไป ในทางอื้อฉาว ไม่สุภาพ ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ไม่ คำนึงถึงคุณค่าของภาษาไทย หรืออาจทำให้เข้าใจผิดจากความเป็นจริง เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารหรือ หลักฐานถูกต้องครบถ้วน และตรวจประเมินคุณภาพ ประสิทธิภาพ และ ความปลอดภัยของทะเบียนตำรับที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับดังกล่าวแล้ว หากไม่ปรากฏเหตุที่อาจทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจรับขึ้นทะเบียนตำรับ ได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับแก่ผู้รับอนุญาต ผลิตหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรอนุญาตผลิตหรือนำเข้ามาใน ราชอาณาจักร</p>	<p>(๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับใช้ชื่อไป ในทางอื้อฉาว ไม่สุภาพ ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ไม่ คำนึงถึงคุณค่าของภาษาไทย หรืออาจทำให้เข้าใจผิดจากความเป็นจริง เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารหรือ หลักฐานถูกต้องครบถ้วน และตรวจประเมินคุณภาพ ประสิทธิภาพ และ ความปลอดภัยของทะเบียนตำรับที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับดังกล่าวแล้ว หากไม่ปรากฏเหตุที่อาจทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจรับขึ้นทะเบียนตำรับ ได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับแก่ผู้รับอนุญาต ผลิตหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรอนุญาตผลิตหรือนำเข้ามาใน ราชอาณาจักร</p>	
<p>มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรประสงค์จะแก้ไขรายการทะเบียนตำรับ ให้ยื่นคำขอต่อผู้ อนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะแก้ไขรายการทะเบียนตำรับ นั้นได้ การขอแก้ไขรายการทะเบียนตำรับและการอนุญาต ให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรประสงค์จะแก้ไขรายการทะเบียนตำรับ ให้ยื่นคำขอต่อผู้ อนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะแก้ไขรายการทะเบียนตำรับ นั้นได้ การขอแก้ไขรายการทะเบียนตำรับและการอนุญาต ให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	
<p>มาตรา ๓๘ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์ สมุนไพรให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ ออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ประสงค์ จะขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ให้ยื่นคำขอต่อผู้ อนุญาตก่อนวันที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับสิ้นอายุ ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับซึ่งใบสำคัญการขึ้น ทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรของตนสิ้นอายุไม่เกินหนึ่งเดือน จะยื่นคำ</p>	<p>มาตรา ๓๘ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์ สมุนไพรให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ ออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ประสงค์ จะขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ให้ยื่นคำขอต่อผู้ อนุญาตก่อนวันที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับสิ้นอายุ ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับซึ่งใบสำคัญการขึ้น ทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรของตนสิ้นอายุไม่เกินหนึ่งเดือน จะยื่นคำ</p>	

<p>ขอต่ออายุและขอผ่อนผัน โดยแสดงเหตุผลอันสมควรในการที่มีได้ยื่นคำขอต่ออายุภายในกำหนด แต่การขอผ่อนผันไม่เป็นเหตุให้พ้นผิดตามมาตรา ๑๐๑</p> <p>เมื่อได้ยื่นคำขอตามวรรคสองหรือวรรคสาม และชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุ พร้อมกับ การยื่นคำขอแล้ว ให้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับดังกล่าวคงใช้ต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับนั้น</p> <p>การขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>การขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับสิ้นอายุจะกระทำมิได้</p> <p>ในกรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ และให้คืนค่าธรรมเนียมการต่ออายุให้แก่ผู้ขอต่ออายุตามส่วนโดยคำนวณเป็นรายเดือนนับแต่วันที่คำสั่งไม่อนุญาตจนถึงวันที่ครบกำหนดห้าปี หากใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับนั้นได้รับอนุญาตให้ต่ออายุเศษของหนึ่งเดือนถ้าถึงสิบห้าวันให้นับเป็นหนึ่งเดือน</p>	<p>ขอต่ออายุและขอผ่อนผัน โดยแสดงเหตุผลอันสมควรในการที่มีได้ยื่นคำขอต่ออายุภายในกำหนด แต่การขอผ่อนผันไม่เป็นเหตุให้พ้นผิดตามมาตรา ๑๐๑</p> <p>เมื่อได้ยื่นคำขอตามวรรคสองหรือวรรคสาม และชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุ พร้อมกับ การยื่นคำขอแล้ว ให้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับดังกล่าวคงใช้ต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับนั้น</p> <p>การขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>การขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับสิ้นอายุจะกระทำมิได้</p> <p>ในกรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ และให้คืนค่าธรรมเนียมการต่ออายุให้แก่ผู้ขอต่ออายุตามส่วนโดยคำนวณเป็นรายเดือนนับแต่วันที่คำสั่งไม่อนุญาตจนถึงวันที่ครบกำหนดห้าปี หากใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับนั้นได้รับอนุญาตให้ต่ออายุเศษของหนึ่งเดือนถ้าถึงสิบห้าวันให้นับเป็นหนึ่งเดือน</p>	
<p>มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด</p>	<p>มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด</p>	

<p>การขอรับและการออกใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>การขอรับและการออกใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง</p>	
<p>มาตรา ๔๐ ในการพิจารณาอนุญาตให้แก่ใบรายการ ทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ตำรับ ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๔๐ ในการพิจารณาอนุญาตให้แก่ใบรายการ ทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ตำรับ ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	
<p>มาตรา ๔๑ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ สมุนไพร ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออก คำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร แก้ไขรายการทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือดำเนินการติดตามความ ปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๔๑ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ สมุนไพร ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออก คำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร แก้ไขรายการทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือดำเนินการติดตามความ ปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าว</p>	
<p>มาตรา ๔๒ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับไว้ แล้ว หากภายหลังปรากฏกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับนั้นได้ โดย แจ้งให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับทราบ และให้ประกาศในราช กิจจานุเบกษา</p> <p>(๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นได้เปลี่ยนไปเป็นวัตถุที่มีงูหมาย สำหรับใช้เป็นอาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท ยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุอันตราย</p> <p>(๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นไม่มีสรรพคุณตามที่ขึ้นทะเบียน ไว้ อาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ หรือเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอมตามมาตรา ๕๔</p>	<p>มาตรา ๔๒ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับไว้ แล้ว หากภายหลังปรากฏกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับนั้นได้ โดย แจ้งให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับทราบ และให้ประกาศในราช กิจจานุเบกษา</p> <p>(๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นได้เปลี่ยนไปเป็นวัตถุที่มีงูหมาย สำหรับใช้เป็นอาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท ยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุอันตราย</p> <p>(๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นไม่มีสรรพคุณตามที่ขึ้นทะเบียน ไว้ อาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ หรือเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอมตามมาตรา ๕๔</p>	

<p>(๓) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นไม่ได้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับหรือดำเนินการติดตามความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๔๑</p>	<p>(๓) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นไม่ได้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับหรือดำเนินการติดตามความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๔๑</p>	
<p>มาตรา ๔๓ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับไว้แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับนั้นได้ โดยแจ้งให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับทราบ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๔๓ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับไว้แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับนั้นได้ โดยแจ้งให้ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับทราบ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	
<p>มาตรา ๔๔ คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ไม่อนุญาตให้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับ ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ให้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับ หรือดำเนินการติดตามความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ หรือเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็นที่สุด</p>	<p>หมวด ๔๔ คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ไม่อนุญาตให้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับ ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ให้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับ หรือดำเนินการติดตามความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ หรือเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็นที่สุด</p>	<p>เพื่อให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนตำรับ และผู้ขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ได้</p>
<p>หมวดที่ ๕ การแจ้งรายละเอียด การจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <hr/>	<p>หมวดที่ ๕ การแจ้งรายละเอียด การจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <hr/>	
<p>มาตรา ๔๕ ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้า ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามมาตรา ๑๖ ที่ประสงค์จะผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๖ (๓) ต้องนำผลิตภัณฑ์นั้นมาขอแจ้งรายละเอียด หรือจดแจ้งกับพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน และเมื่อได้รับ</p>	<p>มาตรา ๔๕ ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้า ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามมาตรา ๑๖ ผู้ที่ประสงค์จะผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๖ (๓) ต้องนำผลิตภัณฑ์นั้นมาขอแจ้งรายละเอียด หรือจดแจ้งกับพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน และเมื่อได้รับ</p>	<p>เปิดกว้างให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการ (โรงงานผลิต) สามารถยื่นขอแจ้งรายละเอียด หรือ</p>

<p>การแจ้งรายละเอียด หรือรับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรแล้วจึงจะผลิตหรือนำเข้าได้</p> <p>การขอแจ้งรายละเอียด ขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการรับการแจ้งรายละเอียด หรือรับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>การแจ้งรายละเอียด หรือรับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรแล้วจึงจะผลิตหรือนำเข้าได้</p> <p>การขอแจ้งรายละเอียด ขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการรับการแจ้งรายละเอียด หรือรับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>จดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรได้ด้วย</p>
<p>มาตรา ๔๖ บทบัญญัติมาตรา ๔๕ ไม่ใช่บังคับกับกรณีตามมาตรา ๓๔ และนำบทบัญญัติตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มาบังคับใช้โดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๔๖ บทบัญญัติมาตรา ๔๕ ไม่ใช่บังคับกับกรณีตามมาตรา ๓๔ และนำบทบัญญัติตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มาบังคับใช้โดยอนุโลม</p>	
<p>มาตรา ๔๗ การขอแจ้งรายละเอียด หรือการขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามมาตรา ๔๕ ต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอแจ้งรายละเอียด หรือขอจดทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้ขอแจ้งรายละเอียด หรือขอจดทะเบียน</p> <p>(๓) สูตร ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สมุนไพรกรณีขอแจ้งรายละเอียด</p> <p>(๔) รายละเอียดเกี่ยวกับภาชนะและขนาดบรรจุ</p> <p>(๕) หนังสือรับรองผลการวิเคราะห์ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๖) ฉลาก</p> <p>(๗) เอกสารกำกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๘) รายการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>มาตรา ๔๗ การขอแจ้งรายละเอียด หรือการขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามมาตรา ๔๕ ต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอแจ้งรายละเอียด หรือขอจดทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้ขอแจ้งรายละเอียด หรือขอจดทะเบียน</p> <p>(๓) สูตร ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สมุนไพรกรณีขอแจ้งรายละเอียด</p> <p>(๔) รายละเอียดเกี่ยวกับภาชนะและขนาดบรรจุ</p> <p>(๕) หนังสือรับรองผลการวิเคราะห์ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>(๖) ฉลาก</p> <p>(๗) เอกสารกำกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๘) รายการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	

<p>มาตรา ๔๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับในการรับแจ้งรายละเอียด การจดทะเบียน การแก้ไขการแจ้งรายละเอียด การจดทะเบียน การต่ออายุใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๔๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับในการรับแจ้งรายละเอียด การจดทะเบียน การแก้ไขการแจ้งรายละเอียด การจดทะเบียน การต่ออายุใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	
<p>มาตรา ๔๙ ใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบรับแจ้งรายละเอียด หรือใบรับจดทะเบียน</p>	<p>มาตรา ๔๙ ใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบรับแจ้งรายละเอียด หรือใบรับจดทะเบียน</p>	
<p>มาตรา ๕๐ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบแจ้งรายละเอียด ผู้รับใบจดทะเบียนแก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด รายการจดทะเบียนได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๕๐ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบแจ้งรายละเอียด ผู้รับใบจดทะเบียนแก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด รายการจดทะเบียนได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าว</p>	
<p>มาตรา ๕๑ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ได้รับแจ้งรายละเอียด หรือรับจดทะเบียนไว้แล้ว หากภายหลังปรากฏกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนนั้นได้ โดยแจ้งให้ผู้รับใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนทราบ และให้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา</p> <p>(๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้น อาจไม่ปลอดภัยที่จะนำมาใช้</p> <p>(๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้น ไม่ได้แก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด รายการจดทะเบียนตามคำสั่งของ ผู้อนุญาตตามมาตรา ๕๐</p>	<p>มาตรา ๕๑ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่ได้รับแจ้งรายละเอียด หรือรับจดทะเบียนไว้แล้ว หากภายหลังปรากฏกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนนั้นได้ โดยแจ้งให้ผู้รับใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนทราบ และให้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา</p> <p>(๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้น อาจไม่ปลอดภัยที่จะนำมาใช้</p> <p>(๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้น ไม่ได้แก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด รายการจดทะเบียนตามคำสั่งของ ผู้อนุญาตตามมาตรา ๕๐</p>	
<p>มาตรา ๕๒ คำสั่งไม่รับแจ้งรายละเอียด ไม่รับจดทะเบียน ไม่อนุญาตให้แก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด รายการจดทะเบียน ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียน ให้แก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด</p>	<p>มาตรา ๕๒ คำสั่งไม่รับแจ้งรายละเอียด ไม่รับจดทะเบียน ไม่อนุญาตให้แก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด รายการจดทะเบียน ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียน ให้แก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด</p>	

<p>รายการจดแจ้ง หรือเพิกถอนใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดแจ้ง ให้เป็นที่สุด</p>	<p>รายการจดแจ้ง หรือเพิกถอนใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดแจ้ง ให้เป็นที่สุด</p>	
<p style="text-align: center;">หมวด ๖ การควบคุมผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">หมวด ๖ การควบคุมผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
<p>มาตรา ๕๓ ห้ามผู้ใดผลิต ขายเป็นหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม (๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรผิดมาตรฐาน (๓) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเสื่อมคุณภาพ (๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับ ไม่ได้แจ้งรายละเอียด หรือไม่ได้จดแจ้ง แล้วแต่กรณี (๕) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ถูกเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียด หรือใบรับจดแจ้ง 	<p>มาตรา ๕๓ ห้ามผู้ใดผลิต ขายเป็นหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม (๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรผิดมาตรฐาน (๓) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเสื่อมคุณภาพ (๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับ ไม่ได้แจ้งรายละเอียด หรือไม่ได้จดแจ้ง แล้วแต่กรณี (๕) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ถูกเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียด หรือใบรับจดแจ้ง 	
<p>มาตรา ๕๔ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือวัตถุที่ทำเทียมทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เพื่อแสดงว่าเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรแท้ (๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แสดงชื่อผลิตภัณฑ์ หรือแสดงวันเดือน ปี ที่สิ้นอายุซึ่งไม่ใช่ความจริง 	<p>มาตรา ๕๔ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือวัตถุที่ทำเทียมทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เพื่อแสดงว่าเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรแท้ (๒) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แสดงชื่อผลิตภัณฑ์ หรือแสดงวันเดือน ปี ที่สิ้นอายุซึ่งไม่ใช่ความจริง 	

<p>(๓) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แสดงชื่อ เครื่องหมายของผู้ผลิต หรือที่ตั้งสถานที่ผลิต ซึ่งไม่ใช่ความจริง</p> <p>(๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แสดงฉลากหรือเอกสารกำกับ ผลิตภัณฑ์ซึ่งไม่ใช่ความจริง และอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับ สาระสำคัญของผลิตภัณฑ์</p> <p>(๕) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แสดงว่าเป็นผลิตภัณฑ์ตามตำรับ ที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรือแจ้งรายละเอียด หรือจัดแจ้งไว้ซึ่งไม่ใช่ความจริง</p> <p>(๖) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานที่ กำหนดไว้ในตำรับที่ขึ้นทะเบียนหรือเกณฑ์มาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด</p>	<p>(๓) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แสดงชื่อ เครื่องหมายของผู้ผลิต หรือที่ตั้งสถานที่ผลิต ซึ่งไม่ใช่ความจริง</p> <p>(๔) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แสดงฉลากหรือเอกสารกำกับ ผลิตภัณฑ์ซึ่งไม่ใช่ความจริง และอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับ สาระสำคัญของผลิตภัณฑ์</p> <p>(๕) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่แสดงว่าเป็นผลิตภัณฑ์ตามตำรับ ที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรือแจ้งรายละเอียด หรือจัดแจ้งไว้ซึ่งไม่ใช่ความจริง</p> <p>(๖) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานที่ กำหนดไว้ในตำรับที่ขึ้นทะเบียนหรือเกณฑ์มาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด</p>	
<p>มาตรา ๕๕ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตขึ้นโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผิดมาตรฐาน</p> <p>(๑) มีปริมาณหรือความแรงของสารสำคัญขาดหรือเกิน จากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุดที่กำหนดไว้ในตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขึ้น ทะเบียน หรือเกณฑ์มาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแต่ไม่ถึงขนาดที่ ระบุไว้ในมาตรา ๕๔ (๖)</p> <p>(๒) มีค่าความบริสุทธิ์ หรือคุณลักษณะอื่นอันมี ความสำคัญต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผิดไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรือเกณฑ์มาตรฐานที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด</p> <p>(๓) มีส่วนประกอบไม่ตรงตามที่ขึ้นทะเบียน หรือที่แจ้ง รายละเอียดหรือจัดแจ้งไว้</p>	<p>มาตรา ๕๕ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผลิตขึ้นโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผิดมาตรฐาน</p> <p>(๑) มีปริมาณหรือความแรงของสารสำคัญขาดหรือเกิน จากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุดที่กำหนดไว้ในตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขึ้น ทะเบียน หรือเกณฑ์มาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแต่ไม่ถึงขนาดที่ ระบุไว้ในมาตรา ๕๔ (๖)</p> <p>(๒) มีค่าความบริสุทธิ์ หรือคุณลักษณะอื่นอันมี ความสำคัญต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผิดไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรือเกณฑ์มาตรฐานที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด</p> <p>(๓) มีส่วนประกอบไม่ตรงตามที่ขึ้นทะเบียน หรือที่แจ้ง รายละเอียดหรือจัดแจ้งไว้</p>	

<p>มาตรา ๕๖ ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็น ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรเสื่อมคุณภาพ</p> <p>(๑) ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรที่สิ้นอายุตามที่แสดงไว้ในฉลาก</p> <p>(๒) ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรที่ภายหลังการผลิตแปรสภาพจนมี ลักษณะเช่นเดียวกับกับผลิตรภัณฑ์สมุนไพรปลอมตามมาตรา ๕๔ (๖) หรือ ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรผิดมาตรฐานตามมาตรา ๕๕</p>	<p>มาตรา ๕๖ ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็น ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรเสื่อมคุณภาพ</p> <p>(๑) ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรที่สิ้นอายุตามที่แสดงไว้ในฉลาก</p> <p>(๒) ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรที่ภายหลังการผลิตแปรสภาพจนมี ลักษณะเช่นเดียวกับกับผลิตรภัณฑ์สมุนไพรปลอมตามมาตรา ๕๔ (๖) หรือ ผลิตรภัณฑ์สมุนไพรผิดมาตรฐานตามมาตรา ๕๕</p>	
<p>มาตรา ๕๗ ห้ามผู้รับอนุญาตผลิตผลิตรภัณฑ์สมุนไพร ผลิต ในระหว่างที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่ผลิตผลิตรภัณฑ์สมุนไพรไม่อยู่ ปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>มาตรา ๕๗ ห้ามผู้รับอนุญาตผลิตผลิตรภัณฑ์สมุนไพร ผลิต ในระหว่างที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำสถานที่ผลิตผลิตรภัณฑ์สมุนไพรไม่อยู่ ปฏิบัติหน้าที่</p>	
<p>มาตรา ๕๘ ห้ามผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้มี หน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่ผลิต ขายหรือนำเข้าผลิตรภัณฑ์สมุนไพร อย่าง หนึ่งอย่างใดหลายแห่งในเวลาที่ย้ำซ้อนกัน</p>	<p>มาตรา ๕๘ ห้ามผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้มี หน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่ผลิต ขายหรือนำเข้าผลิตรภัณฑ์สมุนไพร อย่าง หนึ่งอย่างใดหลายแห่งในเวลาที่ย้ำซ้อนกัน</p>	
<p>มาตรา ๕๙ เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๖ (๑๕) แล้ว การ นำเข้าผลิตรภัณฑ์สมุนไพรต้องผ่านการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจสอบผลิตรภัณฑ์สมุนไพร</p>	<p>มาตรา ๕๙ เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๖ (๑๕) แล้ว การ นำเข้าผลิตรภัณฑ์สมุนไพรต้องผ่านการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจสอบผลิตรภัณฑ์สมุนไพร</p>	
<p>มาตรา ๖๐ เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๖ (๑๑) แล้ว ให้ผู้รับ อนุญาตผลิตหรือนำเข้า ผู้สนับสนุนการวิจัยหรือผู้วิจัย ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๖๐ เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๖ (๑๑) แล้ว ให้ผู้รับ อนุญาตผลิตหรือนำเข้า ผู้สนับสนุนการวิจัยหรือผู้วิจัย ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศดังกล่าว</p>	

<p>มาตรา ๖๒ เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๖ (๑๒) แล้ว ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า ผู้ครอบครองหรือผู้ที่รับมอบหมายให้ทำลายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๖๒ เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๖ (๑๒) แล้ว ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า ผู้ครอบครองหรือผู้ที่รับมอบหมายให้ทำลายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศดังกล่าว</p>	
<p>มาตรา ๖๓ เมื่อมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรใดไม่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรืออาจไม่ปลอดภัย ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ หรือผู้รับใบแจ้งรายละเอียด หรือผู้รับใบจดแจ้ง ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพื่อพิสูจน์คุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความปลอดภัย</p> <p>ในระหว่างการทำเนิการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งระงับการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการพิสูจน์แล้วว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความปลอดภัย</p>	<p>มาตรา ๖๓ เมื่อมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรใดไม่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรืออาจไม่ปลอดภัย ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ หรือผู้รับใบแจ้งรายละเอียด หรือผู้รับใบจดแจ้ง ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพื่อพิสูจน์คุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความปลอดภัย</p> <p>ในระหว่างการทำเนิการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งระงับการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการพิสูจน์แล้วว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความปลอดภัย</p>	
<p>มาตรา ๖๔ เมื่อปรากฏว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรใดมีคุณภาพหรือประสิทธิภาพไม่ตรงตามที่ขึ้นทะเบียนหรือแจ้งรายละเอียด หรือจดแจ้งไว้ หรือไม่ปลอดภัย ให้เลขาธิการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร งดผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(๒) ประกาศผลการตรวจสอบหรือวิเคราะห์คุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่นำไปตรวจสอบหรือวิเคราะห์ให้ประชาชนทราบโดยเร็ว</p>	<p>มาตรา ๖๔ เมื่อปรากฏว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรใดมีคุณภาพหรือประสิทธิภาพไม่ตรงตามที่ขึ้นทะเบียนหรือแจ้งรายละเอียด หรือจดแจ้งไว้ หรือไม่ปลอดภัย ให้เลขาธิการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร งดผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(๒) ประกาศผลการตรวจสอบหรือวิเคราะห์คุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่นำไปตรวจสอบหรือวิเคราะห์ให้ประชาชนทราบโดยเร็ว โดยให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันหรือโดยวิธีอื่นอีกด้วยก็ได้</p>	<p>เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและผู้ประกอบการ</p>

<p>(๓) เรียกเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า หรือผู้มีไว้ในครอบครองหรือสั่งให้ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า จัดเก็บที่ตนผลิต ขาย หรือนำเข้า คินจากท้องตลาดหรือผู้มีไว้ในครอบครองภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีอำนาจสั่งให้ทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี หากพบว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องห้ามตามมาตรา ๕๓ ทั้งนี้ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว</p>	<p>(๓) เรียกเก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า หรือผู้มีไว้ในครอบครองหรือสั่งให้ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า จัดเก็บที่ตนผลิต ขาย หรือนำเข้า คินจากท้องตลาดหรือผู้มีไว้ในครอบครองภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีอำนาจสั่งให้ทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี หากพบว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องห้ามตามมาตรา ๕๓ ทั้งนี้ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้า เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว</p>	
<p>มาตรา ๖๕ ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดผู้เชี่ยวชาญองค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งกำหนดอัตราและวิธีการชำระค่าใช้จ่ายในการประเมินเอกสารทางวิชาการ การตรวจสอบสถานที่ผลิต ขายหรือนำเข้า การตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อประกอบการพิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การพิจารณาออกใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดแจ้ง หรือหนังสือรับรอง</p> <p>(๒) การพิจารณาแก้ไขรายการในใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดแจ้ง หรือรายการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย</p>	<p>มาตรา ๖๕ ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดผู้เชี่ยวชาญองค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งกำหนดอัตราและวิธีการชำระค่าใช้จ่ายในการประเมินเอกสารทางวิชาการ การตรวจสอบสถานที่ผลิต ขายหรือนำเข้า การตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อประกอบการพิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การพิจารณาออกใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดแจ้ง หรือหนังสือรับรอง</p> <p>(๒) การพิจารณาแก้ไขรายการในใบอนุญาต ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดแจ้ง หรือรายการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย</p>	

<p style="text-align: center;">หมวด ๗ การเลิกกิจการและการโอนกิจการ</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">หมวด ๗ การเลิกกิจการและการโอนกิจการ</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
<p>มาตรา ๖๖ ในระหว่างที่ใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดประสงค์ จะเลิกกิจการที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งใบอนุญาตให้ ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสิบห้าวันก่อนวันที่ประสงค์จะเลิกกิจการ และให้ถือว่าใบอนุญาตดังกล่าวสิ้นอายุนับแต่วันที่ประสงค์จะเลิกกิจการนั้น</p> <p>การแจ้งเลิกกิจการตามวรรคหนึ่งให้ระบุจำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เหลือและสถานที่เก็บนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๖๖ ในระหว่างที่ใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดประสงค์ จะเลิกกิจการที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งใบอนุญาตให้ ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสิบห้าวันก่อนวันที่ประสงค์จะเลิกกิจการ และให้ถือว่าใบอนุญาตดังกล่าวสิ้นอายุนับแต่วันที่ประสงค์จะเลิกกิจการนั้น</p> <p>การแจ้งเลิกกิจการตามวรรคหนึ่งให้ระบุจำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เหลือและสถานที่เก็บนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	
<p>มาตรา ๖๗ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ซึ่งได้แจ้งการเลิกกิจการ ใบอนุญาตสิ้นอายุ หรือ ผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี หากประสงค์จะขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เหลือของตน ต้องขายให้แก่ผู้รับอนุญาตอื่น หรือบุคคลที่ผู้อนุญาตเห็นสมควรภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลิกกิจการ วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ หรือวันที่ผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ทั้งนี้ ผู้อนุญาตอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวให้ได้ตามที่เห็นสมควร</p>	<p>มาตรา ๖๗ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ซึ่งได้แจ้งการเลิกกิจการ ใบอนุญาตสิ้นอายุ หรือ ผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี หากประสงค์จะขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เหลือของตน ต้องขายให้แก่ผู้รับอนุญาตอื่น หรือบุคคลที่ผู้อนุญาตเห็นสมควรภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลิกกิจการ วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ หรือวันที่ผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ทั้งนี้ ผู้อนุญาตอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวให้ได้ตามที่เห็นสมควร</p>	
<p>มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ประสงค์ จะโอนใบอนุญาต ให้ผู้รับอนุญาต และผู้รับโอนซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มี</p>	<p>มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ประสงค์ จะโอนใบอนุญาต ให้ผู้รับอนุญาต และผู้รับโอนซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มี</p>	

<p>ลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ยื่นคำขอโอนต่อผู้อนุญาต และให้การโอนมีผลเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต</p> <p>การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p>ลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ยื่นคำขอโอนต่อผู้อนุญาต และให้การโอนมีผลเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต</p> <p>การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	
<p>มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ตาย และทายาทหรือผู้ที่ได้รับความยินยอมจากทายาท แสดงความจำนงต่อผู้อนุญาตเพื่อขอประกอบกิจการนั้นต่อไปภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย เมื่อผู้อนุญาตตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้แสดงความจำนงนั้นประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ถือว่า ผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย</p> <p>การแสดงความจำนงและการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ตาย และทายาทหรือผู้ที่ได้รับความยินยอมจากทายาท แสดงความจำนงต่อผู้อนุญาตเพื่อขอประกอบกิจการนั้นต่อไปภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย เมื่อผู้อนุญาตตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้แสดงความจำนงนั้นประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ถือว่า ผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย</p> <p>การแสดงความจำนงและการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	
<p>หมวด ๘</p> <p>การโฆษณา</p> <hr/>	<p>หมวด ๘</p> <p>การโฆษณา</p> <hr/>	
<p>มาตรา ๗๐ ห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์สมุนไพร เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อน</p>	<p>มาตรา ๗๐ ห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์สมุนไพร เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อน</p>	

<p>ใบอนุญาตโฆษณาให้มีอายุไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ออก ใบอนุญาต</p> <p>การขออนุญาต การออกใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง และอายุใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนด ทั้งนี้ ผู้อนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขเฉพาะในการโฆษณา และจำกัดการใช้สื่อโฆษณาไว้ด้วยก็ได้</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับกับการพิจารณาออกใบอนุญาตโฆษณา หรือการพิจารณาให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข ปรับปรุงรายการในใบอนุญาตโฆษณาด้วยโดยอนุโลม</p>	<p>ใบอนุญาตโฆษณาให้มีอายุไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ออก ใบอนุญาต</p> <p>การขออนุญาต การออกใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง และอายุใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนด ทั้งนี้ ผู้อนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขเฉพาะในการโฆษณา และจำกัดการใช้สื่อโฆษณาไว้ด้วยก็ได้</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับกับการพิจารณาออกใบอนุญาตโฆษณา หรือการพิจารณาให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข ปรับปรุงรายการในใบอนุญาตโฆษณาด้วยโดยอนุโลม</p>	
<p>มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ใบอนุญาตโฆษณาสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ให้ผู้รับอนุญาตโฆษณายื่นคำขอรับใบแทนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายถูกทำลาย หรือชำรุด</p> <p>การขอรับใบแทนใบอนุญาตโฆษณา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ใบอนุญาตโฆษณาสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ให้ผู้รับอนุญาตโฆษณายื่นคำขอรับใบแทนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายถูกทำลาย หรือชำรุด</p> <p>การขอรับใบแทนใบอนุญาตโฆษณา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	
<p>มาตรา ๗๒ ห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในลักษณะดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ไอ้ววดสรรพคุณ หรือวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สมุนไพรว่าสามารถบำบัด รักษา บรรเทา หรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด หรือใช้ถ้อยคำอื่นใดที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน</p>	<p>มาตรา ๗๒ ห้ามผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในลักษณะดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ไอ้ววดสรรพคุณ หรือวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สมุนไพรว่าสามารถบำบัด รักษา บรรเทา หรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด หรือใช้ถ้อยคำอื่นใดที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน</p>	

<p>(๒) แสดงสรรพคุณอันเป็นเท็จ เกินความจริง หรือทำให้เข้าใจผิดในสรรพคุณของผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้น</p> <p>(๓) ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใดเป็นส่วนประกอบ ซึ่งความจริงไม่มีวัตถุหรือส่วนประกอบนั้นในผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือมีแต่มีไม่เท่าที่ ทำให้เข้าใจตามที่โฆษณา</p> <p>(๔) เป็นการรับรองหรือยกย่องสรรพคุณผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยบุคคล คณะบุคคล หรือสถาบันใด ๆ</p> <p>(๕) กระทำโดยฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการโฆษณาตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ความใน (๑) และ (๔) ไม่ใช่บังคับแก่การโฆษณาซึ่งกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบการวิชาชีพ เวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์</p>	<p>(๒) แสดงสรรพคุณอันเป็นเท็จ เกินความจริง หรือทำให้เข้าใจผิดในสรรพคุณของผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้น</p> <p>(๓) ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใดเป็นส่วนประกอบ ซึ่งความจริงไม่มีวัตถุหรือส่วนประกอบนั้นในผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือมีแต่มีไม่เท่าที่ ทำให้เข้าใจตามที่โฆษณา</p> <p>(๔) เป็นการรับรองหรือยกย่องสรรพคุณผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยบุคคล คณะบุคคล หรือสถาบันใด ๆ</p> <p>(๕) กระทำโดยฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการโฆษณาตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนด</p> <p>ความใน (๑) และ (๔) ไม่ใช่บังคับแก่การโฆษณาซึ่งกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบการวิชาชีพ เวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์</p>	<p>เพื่อคุ้มครองผู้ประกอบการวิชาชีพอาจได้รับข้อมูลข่าวสารที่โฆษณาเกินจริง</p>
<p>มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้อนุญาตเห็นว่าการโฆษณาใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา</p> <p>(๒) ห้ามใช้ข้อความหรือวิธีการบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา</p> <p>(๓) ระงับการโฆษณา</p> <p>คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตจะสั่งให้โฆษณาเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องด้วยก็ได้โดยให้ผู้โฆษณารับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด</p>	<p>มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้อนุญาตเห็นว่าการโฆษณาใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา</p> <p>(๒) ห้ามใช้ข้อความหรือวิธีการบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา</p> <p>(๓) ระงับการโฆษณา</p> <p>คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตจะสั่งให้โฆษณาเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องด้วยก็ได้โดยให้ผู้โฆษณารับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด</p>	

<p style="text-align: center;">หมวด ๙</p> <p style="text-align: center;">การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">หมวด ๙</p> <p style="text-align: center;">การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
<p>มาตรา ๗๔ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือถูกพักใช้ใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจ สั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ จะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้</p> <p>ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตามที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น และระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้</p>	<p>มาตรา ๗๔ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือถูกพักใช้ใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจ สั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ จะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้</p> <p>ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตามที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น และระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้</p>	
<p>มาตรา ๗๕ เมื่อปรากฏต่อผู้อนุญาตว่าผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๘ ฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๗๔ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้</p>	<p>มาตรา ๗๕ เมื่อปรากฏต่อผู้อนุญาตว่าผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๘ ฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๗๔ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้</p>	
<p>มาตรา ๗๖ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ ในการแจ้งคำสั่งนั้น หากไม่พบตัวผู้รับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิด</p>	<p>มาตรา ๗๖ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ ในการแจ้งคำสั่งนั้น หากไม่พบตัวผู้รับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิด</p>	

<p>คำสั่งไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่นำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร และให้ถือว่าผู้รับอนุญาตได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะแจ้งโดยวิธีประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันหรือโดยวิธีอื่นอีกด้วยก็ได้</p>	<p>คำสั่งไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่นำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร และให้ถือว่าผู้รับอนุญาตได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะแจ้งโดยวิธีประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันหรือโดยวิธีอื่นอีกด้วยก็ได้</p>	
<p>มาตรา ๗๗ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว</p>	<p>มาตรา ๗๗ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว</p>	
<p>มาตรา ๗๘ ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตจะขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เหลือของตนให้แก่ผู้รับอนุญาตอื่น หรือบุคคลที่ผู้อนุญาตเห็นสมควรภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งของการเพิกถอนใบอนุญาต หรือนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ทั้งนี้ ผู้อนุญาตอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวให้ได้ตามที่เห็นสมควร</p>	<p>มาตรา ๗๘ ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตจะขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เหลือของตนให้แก่ผู้รับอนุญาตอื่น หรือบุคคลที่ผู้อนุญาตเห็นสมควรภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งของการเพิกถอนใบอนุญาต หรือนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ทั้งนี้ ผู้อนุญาตอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวให้ได้ตามที่เห็นสมควร</p>	
<p>หมวด ๑๐ ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก</p> <hr/>	<p>หมวด ๑๐ ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก การส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <hr/>	

	<p>มาตรา ๗๘/๑ เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ได้มีการขับเคลื่อนอย่างบูรณาการ ให้ คณะกรรมการนโยบาย แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่และ ดำเนินการในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพร ๒. ส่งเสริมการพัฒนาการเพาะปลูก การแปรรูปวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้คุณภาพ ปริมาณ และมาตรฐานตรงตามความ ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๓. จัดทำฐานข้อมูลแหล่งวัตถุดิบสมุนไพรเชื่อมโยงกับ ปริมาณความต้องการผู้ผลิต ๔. ส่งเสริมและสนับสนุน สร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการ ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการวิจัย ทดสอบ วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ๕. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุนการวิจัยหรือพัฒนา ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร ๖. สนับสนุนเกษตรกร ผู้ประกอบการ ปรับปรุงและ พัฒนากระบวนการผลิตแบบดั้งเดิมมาเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๗. สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๘. ส่งเสริมการตลาดให้กับเกษตรกร ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ สมุนไพร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยกับผู้ ซื้อในต่างประเทศ ๙. สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยผลิตภัณฑ์ สมุนไพรเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค 	<p>ให้มีการดำเนินงานในด้าน การส่งเสริมให้มากขึ้น</p>
--	---	--

	<p>๑๐. ส่งเสริมให้มีการศึกษา เรียนรู้ คุณสมบัติพืชสมุนไพร และบรรจุหลักสูตรในแผนการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดทำแปลงสาธิต ในสถานศึกษาและสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง</p> <p>๑๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย และเพิ่มบทบาทหมอพื้นบ้านในชุมชน ในการใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน</p> <p>๑๒. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบาย มอบหมาย</p>	
<p>มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมความสามารถของผู้ผลิต ขยายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในประเทศ ให้มีการขอขึ้นทะเบียน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการรายเล็กเพื่อให้บริการพัฒนา ส่งเสริมจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถในการประกอบการตามมาตรฐานที่กำหนดและสามารถประกอบกิจการสร้างเสริมเศรษฐกิจให้กับประเทศได้</p> <p>การขอขึ้นทะเบียน การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบาย ประกาศกำหนด</p>	<p>มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมความสามารถของผู้ผลิต ขยายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในประเทศ ให้มีการขอขึ้นทะเบียน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการรายเล็กเพื่อให้บริการพัฒนา ส่งเสริมจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถในการประกอบการตามมาตรฐานที่กำหนดและสามารถประกอบกิจการสร้างเสริมเศรษฐกิจให้กับประเทศได้</p> <p>การขอขึ้นทะเบียน การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบาย ประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๘๐ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๗๙ ให้ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมดังต่อไปนี้</p>	<p>มาตรา ๘๐ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๗๙ ให้ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมดังต่อไปนี้</p>	

<p>(๑) การสนับสนุนในการประกอบกิจการในระดับที่สูงขึ้น ตามความพร้อมและความต้องการของกิจการวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก เช่น การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ทั้งในด้านคุณภาพ การผลิต การจัดการและการตลาด เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้น</p> <p>(๒) การส่งเสริมการร่วมตัว หรือความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือ ภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น เพื่อขยายและสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการรายเล็ก</p> <p>(๓) ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมค่าขออนุญาต ค่าใบอนุญาตค่าขอขึ้นทะเบียน ค่าขอแจ้งรายรายละเอียด ค่าขอจดทะเบียน ค่าใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียน หรือค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>(๔) ขอรับคำปรึกษาในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการผลิต การขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเตรียมเอกสารทางวิชาการเพื่อขอรับการประเมินรับรองมาตรฐาน ขอขึ้นทะเบียน ขอแจ้งรายละเอียด ขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะผลิต โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือ</p> <p>(๕) ได้รับการอบรมพัฒนา ศักยภาพ ในการประกอบกิจการ ให้สามารถปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม ทั้งนี้เป็นไปตามหลักสูตรที่อธิบดีประกาศกำหนด</p>	<p>(๑) การสนับสนุนในการประกอบกิจการในระดับที่สูงขึ้น ตามความพร้อมและความต้องการของกิจการวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก เช่น การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ทั้งในด้านคุณภาพ การผลิต การจัดการและการตลาด เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้น</p> <p>(๒) การส่งเสริมการร่วมตัว หรือความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือ ภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น เพื่อขยายและสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการรายเล็ก</p> <p>(๓) ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมค่าขออนุญาต ค่าใบอนุญาตค่าขอขึ้นทะเบียน ค่าขอแจ้งรายรายละเอียด ค่าขอจดทะเบียน ค่าใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียน หรือค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>(๔) ขอรับคำปรึกษาในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการผลิต การขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเตรียมเอกสารทางวิชาการเพื่อขอรับการประเมินรับรองมาตรฐาน ขอขึ้นทะเบียน ขอแจ้งรายละเอียด ขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะผลิต โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือ</p> <p>(๕) ได้รับการอบรมพัฒนา ศักยภาพ ในการประกอบกิจการ ให้สามารถปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม ทั้งนี้เป็นไปตามหลักสูตรที่อธิบดีประกาศกำหนด</p>	
---	---	--

<p>(๖) สามารถได้รับเอกสารคำแนะนำ คู่มือ หนังสือวิชาการ หรือเอกสารอื่นๆ ที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ พัฒนา ศักยภาพผู้ประกอบการ ทั้งที่จัดทำขึ้นเฉพาะสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจ ชุมชนและผู้ประกอบการรายเล็ก หรือที่จัดทำสำหรับผู้ประกอบการทั่วไป โดยไม่ต้องเสียค่าเอกสาร</p> <p>(๗) การสนับสนุน หรือความช่วยเหลืออื่นที่อธิบดีประกาศ กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย</p>	<p>(๖) สามารถได้รับเอกสารคำแนะนำ คู่มือ หนังสือวิชาการ หรือเอกสารอื่นๆ ที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ พัฒนา ศักยภาพผู้ประกอบการ ทั้งที่จัดทำขึ้นเฉพาะสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจ ชุมชนและผู้ประกอบการรายเล็ก หรือที่จัดทำสำหรับผู้ประกอบการทั่วไป โดยไม่ต้องเสียค่าเอกสาร</p> <p>(๗) การสนับสนุน หรือความช่วยเหลืออื่นที่อธิบดีประกาศ กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย</p>	
<p style="text-align: center;">หมวด ๑๑ พนักงานเจ้าหน้าที่</p>	<p style="text-align: center;">หมวด ๑๑ พนักงานเจ้าหน้าที่</p>	
<p>มาตรา ๘๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ให้มีอำนาจ กระทำการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐาน</p> <p>(๒) นำผลิตภัณฑ์สมุนไพรในปริมาณพอสมควรไปเพื่อเป็น ตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์</p> <p>(๓) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจค้น เมื่อ มีเหตุอันควรเชื่อได้ตามสมควรว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มา โดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอัน</p>	<p>มาตรา ๘๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ให้มีอำนาจ กระทำการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐาน</p> <p>(๒) นำผลิตภัณฑ์สมุนไพรในปริมาณพอสมควรไปเพื่อเป็น ตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์</p> <p>(๓) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจค้น เมื่อ มีเหตุอันควรเชื่อได้ตามสมควรว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มา โดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอัน</p>	

<p>ควรเชื่อว่าเนื่องจากการเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ ทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ชุกซอน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม</p> <p>(๔) ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องมือ เครื่องใช้ตลอดจนภาชนะบรรจุ หีบห่อ ฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร และเอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด</p> <p>(๕) มีหนังสือเรียกให้บุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่</p>	<p>ควรเชื่อว่าเนื่องจากการเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ ทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ชุกซอน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม</p> <p>(๔) ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องมือ เครื่องใช้ตลอดจนภาชนะบรรจุ หีบห่อ ฉลากและเอกสารกำกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร และเอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด</p> <p>(๕) มีหนังสือเรียกให้บุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่</p>	
<p>มาตรา ๘๒ ให้ผู้รับอนุญาตและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>มาตรา ๘๒ ให้ผู้รับอนุญาตและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่</p>	
<p>มาตรา ๘๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	<p>มาตรา ๘๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>	
<p>มาตรา ๘๔ สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๘๑ (๔) ให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข เมื่อปรากฏว่า</p> <p>(๑) ไม่ปรากฏเจ้าของ หรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ไต่ยึดหรืออายัด</p>	<p>มาตรา ๘๔ สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๘๑ (๔) ให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข เมื่อปรากฏว่า</p> <p>(๑) ไม่ปรากฏเจ้าของ หรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ไต่ยึดหรืออายัด</p>	<p>กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ทำหนังสือแจ้งเจ้าของหรือเจ้าของสถานที่ หรือผู้ครอบครองทราบ ด้วยว่าจะมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าว</p>

<p>(๒) ในกรณีที่ไม่มี การดำเนินคดีและผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่งว่าไม่มี การดำเนินคดี</p> <p>(๓) ในกรณีที่มีการดำเนินคดี และพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่ได้พิพากษาให้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี</p>	<p>(๒) ในกรณีที่ไม่มี การดำเนินคดีและผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่งว่าไม่มี การดำเนินคดี</p> <p>(๓) ในกรณีที่มีการดำเนินคดี และพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่ได้พิพากษาให้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี</p> <p><u>ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ทำหนังสือแจ้งเจ้าของหรือเจ้าของสถานที่หรือผู้ครอบครองทราบก่อนล่วงหน้าครบกำหนดตามวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน</u></p>	<p>ตามสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน</p>
<p>มาตรา ๘๕ ในกรณีที่สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ เป็นของเสียง่าย เป็นของที่ใกล้จะสิ้นอายุตามที่กำหนดไว้ หรือในกรณีที่เก็บไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าของสิ่งนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ยึดหรืออายัดจะจัดการขายทอดตลาดสิ่งนั้นก่อนคดีถึงที่สุดหรือก่อนที่ สิ่งนั้นจะตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุขได้ เงินค่าของสิ่งนั้นเมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงแล้ว เหลือเงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนสิ่งนั้นโดยฝากไว้กับธนาคารของรัฐหรือธนาคารอื่นตามที่ตกลงกับกระทรวงการคลัง</p>	<p>มาตรา ๘๕ ในกรณีที่สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ เป็นของเสียง่าย เป็นของที่ใกล้จะสิ้นอายุตามที่กำหนดไว้ หรือในกรณีที่เก็บไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าของสิ่งนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ยึดหรืออายัดจะจัดการขายทอดตลาดสิ่งนั้นก่อนคดีถึงที่สุดหรือก่อนที่ สิ่งนั้นจะตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุขได้ เงินค่าของสิ่งนั้นเมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงแล้ว เหลือเงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนสิ่งนั้นโดยฝากไว้กับธนาคารของรัฐหรือธนาคารอื่นตามที่ตกลงกับกระทรวงการคลัง</p>	
<p>มาตรา ๘๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p>	<p>มาตรา ๘๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p>	

<p style="text-align: center;">หมวด ๑๒ อุทธรณ์</p> <p>มาตรา ๘๗ ในกรณีผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือการไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี</p> <p style="text-align: center;">คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด</p> <p>ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตของรัฐมนตรี เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร แล้วแต่กรณีไปพลางก่อนก็ได้</p>	<p style="text-align: center;">หมวด ๑๒ อุทธรณ์</p> <p>มาตรา ๘๗ ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่รับขึ้นทะเบียน <u>ตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ไม่อนุญาตให้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับ ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ให้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับ หรือดำเนินการติดตามความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ หรือ เพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอขึ้นทะเบียนหรือผู้ขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ หรือผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อ <u>รัฐมนตรี</u> คณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือการไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี</u></p> <p style="text-align: center;">คำวินิจฉัยของ <u>รัฐมนตรี</u> คณะกรรมการให้เป็นที่สุด</p> <p>ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตของรัฐมนตรี เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร แล้วแต่กรณีไปพลางก่อนก็ได้</p>	<p>๑. เพื่อให้การพิจารณาคำอุทธรณ์เป็นไปด้วยความรอบคอบและเป็นธรรม จึงเห็นสมควรให้การพิจารณาเป็นไปในรูปแบบคณะกรรมการ</p> <p>๒. เพิ่มประเภทสิทธิในการอุทธรณ์</p>
<p>มาตรา ๘๘ ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งของผู้อนุญาตที่แจ้งการพักใช้ใบอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี</p> <p style="text-align: center;">คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด</p>	<p>มาตรา ๘๘ ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งของผู้อนุญาตที่แจ้งการพักใช้ใบอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี</p> <p style="text-align: center;">คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด</p>	

<p>การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต</p>	<p>การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต</p>	
<p>มาตรา ๘๘ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ให้รัฐมนตรีพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๘๘ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ให้รัฐมนตรีพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว</p>	
<p>หมวด ๑๓ บทกำหนดโทษ</p> <hr/>	<p>หมวด ๑๓ บทกำหนดโทษ</p> <hr/>	
	<p><u>มาตรา ๘๙/๑ ผู้ใดใช้ตราสัญลักษณ์การรับรองมาตรฐาน โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p>	<p>เพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดตราสัญลักษณ์รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค</p>
<p>มาตรา ๙๐ ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าแสนบาท</p>	<p>มาตรา ๙๐ ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าแสนบาท</p>	

<p>มาตรา ๙๑ ผู้ผลิต ขาย หรือนำเข้ายาที่ได้รับยกเว้นตาม มาตรา ๑๗ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ(๘) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินห้าหมื่นบาท</p>	<p>มาตรา ๙๑ ผู้ผลิต ขาย หรือนำเข้ายาที่ได้รับยกเว้นตาม มาตรา ๑๗ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ(๘) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่ เกินห้าหมื่นบาท</p>	
<p>มาตรา ๙๒ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดแก้ไขรายการ ในใบอนุญาตโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นบาท</p>	<p>มาตรา ๙๒ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดแก้ไขรายการ ในใบอนุญาตโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นบาท</p>	
<p>มาตรา ๙๓ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดยื่นคำขอต่อ อายุใบอนุญาตภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วไม่เกินหนึ่งเดือนตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันวันละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต</p>	<p>มาตรา ๙๓ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดยื่นคำขอต่อ อายุใบอนุญาตภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วไม่เกินหนึ่งเดือนตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันวันละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต</p>	
<p>มาตรา ๙๔ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ หรือผู้รับใบสำคัญ การขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ วรรค หนึ่ง หรือมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า พันบาท</p>	<p>มาตรา ๙๔ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ หรือผู้รับใบสำคัญ การขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ วรรค หนึ่ง หรือมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า พันบาท</p>	
<p>มาตรา ๙๕ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>	<p>มาตรา ๙๕ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>	

<p>มาตรา ๙๖ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๗ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสาม หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง</p>	<p>มาตรา ๙๖ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๗ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสาม หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง</p>	
<p>มาตรา ๙๗ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๗ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ แล้วแต่ กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท</p>	<p>มาตรา ๙๗ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๗ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ แล้วแต่ กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท</p>	
<p>มาตรา ๙๘ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า หมื่นบาท</p>	<p>มาตรา ๙๘ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า หมื่นบาท</p>	
<p>มาตรา ๙๙ ผู้ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๓๔ (๑) หรือ (๒) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่น บาท</p>	<p>มาตรา ๙๙ ผู้ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๓๔ (๑) หรือ (๒) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่น บาท</p>	
<p>มาตรา ๑๐๐ ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ใดแก้ไขรายการทะเบียนตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้โดยไม่ ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p>	<p>มาตรา ๑๐๐ ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ใดแก้ไขรายการทะเบียนตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้โดยไม่ ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p>	
<p>มาตรา ๑๐๑ ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ใดยื่นคำขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ภายหลังที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับสิ้นอายุแล้วไม่เกินหนึ่งเดือนตาม</p>	<p>มาตรา ๑๐๑ ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ใดยื่นคำขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ภายหลังที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับสิ้นอายุแล้วไม่เกินหนึ่งเดือนตาม</p>	

<p>มาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันวันละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ</p>	<p>มาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันวันละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ</p>	
<p>มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงห้าล้านบาท</p> <p>การผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอมที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๔ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๑) ถ้าผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสามารถพิสูจน์ได้ว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นไม่ถึงกับเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าแสนบาท</p>	<p>มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงห้าล้านบาท</p> <p>การผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอมที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๔ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๑) ถ้าผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสามารถพิสูจน์ได้ว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นไม่ถึงกับเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าแสนบาท</p>	
<p>มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองล้านบาท</p> <p>การขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอมที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๓ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ (๑) ถ้าผู้ขายสามารถพิสูจน์ได้ว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นไม่ถึงกับเป็นอันตรายแก่ ผู้ใช้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท</p>	<p>มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองล้านบาท</p> <p>การขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอมที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๓ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ (๑) ถ้าผู้ขายสามารถพิสูจน์ได้ว่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นไม่ถึงกับเป็นอันตรายแก่ ผู้ใช้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท</p>	
<p>มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรผิดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ ถูกเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับใบรับแจ้งรายละเอียด หรือใบรับจดแจ้ง อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๕๓ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าแสนบาท</p>	<p>มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรผิดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ ถูกเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับใบรับแจ้งรายละเอียด หรือใบรับจดแจ้ง อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๕๓ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าแสนบาท</p>	

<p>มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรผิดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ถูกเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้ง รายละเอียด หรือใบรับจดแจ้ง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินสามแสนบาท</p>	<p>มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรผิดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ถูกเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้ง รายละเอียด หรือใบรับจดแจ้ง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๒) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินสามแสนบาท</p>	
<p>มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดขายหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรเสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดขายหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรเสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	
<p>มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับ ไม่ได้แจ้งรายละเอียด ไม่ได้จดแจ้ง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับ ไม่ได้แจ้งรายละเอียด ไม่ได้จดแจ้ง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	
<p>มาตรา ๑๐๘ ผู้รับอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท</p>	<p>มาตรา ๑๐๘ ผู้รับอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท</p>	
<p>มาตรา ๑๐๙ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>	<p>มาตรา ๑๐๙ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>	
<p>มาตรา ๑๑๐ ผู้รับอนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท</p>	<p>มาตรา ๑๑๐ ผู้รับอนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท</p>	

สองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง	สองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง	
มาตรา ๑๒๓ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง	มาตรา ๑๒๓ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง	
มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นตามมาตรา ๘๑ (๕) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท	มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นตามมาตรา ๘๑ (๕) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท	
มาตรา ๑๒๕ ผู้รับอนุญาตหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ขยายหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	มาตรา ๑๒๕ ผู้รับอนุญาตหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ขยายหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	
มาตรา ๑๒๖ เมื่อศาลได้พิพากษาลงโทษผู้ใดเนื่องจากได้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๓ ให้ศาลสั่งริบผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อบรรจุผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินดังกล่าว เป็นของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ในกรณีที่ศาลสั่งให้ริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของแท้จริงว่าผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินดังกล่าว	มาตรา ๑๒๖ เมื่อศาลได้พิพากษาลงโทษผู้ใดเนื่องจากได้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๓ ให้ศาลสั่งริบผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อบรรจุผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินดังกล่าว เป็นของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ในกรณีที่ศาลสั่งให้ริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของแท้จริงว่าผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินดังกล่าว	

<p>แต่คำร้องของเจ้าของแท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ถึงที่สุด</p> <p>สิ่งที่ศาลสั่งรับตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร</p> <p>มาตรา ๑๒๗ ในกรณีและผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้เป็น นิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย</p>	<p>แต่คำร้องของเจ้าของแท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ถึงที่สุด</p> <p>สิ่งที่ศาลสั่งรับตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร</p> <p>มาตรา ๑๒๗ ในกรณีและผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษอาญาตามพระราชบัญญัตินี้เป็น นิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการแทนนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย</p>	
<p>มาตรา ๑๒๘ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ</p>	<p>มาตรา ๑๒๘ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ</p>	

<p style="text-align: center;">บทเฉพาะกาล</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">บทเฉพาะกาล</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
<p>มาตรา ๑๒๙ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ แต่เป็นผู้รับใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ</p> <p>ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตนั้นต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้จนกว่าผู้อนุญาตได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่ออกใบอนุญาต ทั้งนี้ ให้ผู้อนุญาตพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๑๒๙ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ แต่เป็นผู้รับใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ</p> <p>ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตนั้นต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้จนกว่าผู้อนุญาตได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่ออกใบอนุญาต ทั้งนี้ ให้ผู้อนุญาตพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้</p>	
<p>มาตรา ๑๓๐ คำขออนุญาต คำขอขึ้นทะเบียนตำรับยา หรือคำขอใดที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม ในกรณีที่คำขอใดมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๑๓๐ คำขออนุญาต คำขอขึ้นทะเบียนตำรับยา หรือคำขอใดที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม ในกรณีที่คำขอใดมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p>	

<p>มาตรา ๑๓๑ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาของผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งที่เป็นยาแผนโบราณหรือยาแผนปัจจุบันที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้สิ้นอายุเมื่อครบห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและให้ยา หรืออาหารที่ได้ผลิตหรือนำเข้าก่อนใบสำคัญสิ้นอายุสามารถจำหน่ายต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นอายุหรือผู้อนุญาตสั่งยกเลิก</p>	<p>มาตรา ๑๓๑ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาของผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งที่เป็นยาแผนโบราณหรือยาแผนปัจจุบันที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้สิ้นอายุเมื่อครบห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและให้ยา หรืออาหารที่ได้ผลิตหรือนำเข้าก่อนใบสำคัญสิ้นอายุสามารถจำหน่ายต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นอายุหรือผู้อนุญาตสั่งยกเลิก</p>	
<p>มาตรา ๑๓๒ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒ ให้คงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๑๓๒ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒ ให้คงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี</p>	
<p>มาตรา ๑๓๓ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๗ (๖) ในคณะกรรมการนโยบาย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๐(๔) ในคณะกรรมการ ให้ถือว่าคณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการนโยบาย ตามมาตรา ๗ และคณะกรรมการมาตรา ๑๐ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการ ตาม</p>	<p>มาตรา ๑๓๓ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๗ (๖) ในคณะกรรมการนโยบาย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๐(๔) ในคณะกรรมการ ให้ถือว่าคณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการนโยบาย ตามมาตรา ๗ และคณะกรรมการมาตรา ๑๐ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการ ตาม</p>	

มาตรา ๗(๖) ในคณะกรรมการนโยบาย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม มาตรา ๑๐(๔) ในคณะกรรมการ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	มาตรา ๗(๖) ในคณะกรรมการนโยบาย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม มาตรา ๑๐(๔) ในคณะกรรมการ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	
ผู้สนองรับพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	ผู้สนองรับพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	
อัตราค่าธรรมเนียม _____	อัตราค่าธรรมเนียม _____	เสนอปรับลดอัตรา ค่าธรรมเนียมลง ๕ เท่า
(๑) ใบอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท	(๑) ใบอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๓๗๒๐,๐๐๐ บาท	
(๒) ใบอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๑๐,๐๐ บาท	(๒) ใบอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๓๗๒,๐๐ บาท	
(๓) ใบอนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท	(๓) ใบอนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๒๗๔๐,๐๐๐ บาท	
(๔) ใบอนุญาตโฆษณา ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท	(๔) ใบอนุญาตโฆษณา ฉบับละ ๓๗๒,๐๐๐ บาท	
(๕) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๕๐,๐๐บาท	(๕) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๕๑๐,๐๐๐ บาท	

(๖) ใบรับแจ้งรายละเอียดผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๑๐,๐๐ บาท	(๖) ใบรับแจ้งรายละเอียดผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๑๐,๐๐ บาท	
(๗) ใบรับจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๕,๐๐๐บาท	(๗) ใบรับจดทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๕,๐๐๐บาท	
(๘) หนังสือรับรอง ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท	(๘) หนังสือรับรอง ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท	
(๙) ใบแทนใบอนุญาต ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบแทนใบรับแจ้งรายละเอียด และใบแทนใบรับจดทะเบียน ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	(๙) ใบแทนใบอนุญาต ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบแทนใบรับแจ้งรายละเอียด และใบแทนใบรับจดทะเบียน ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	
(๑๐) ค่าขออนุญาต ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	(๑๐) ค่าขออนุญาต ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	
(๑๑) ค่าขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	(๑๑) ค่าขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	
(๑๒) ค่าขอแจ้งรายละเอียด ขอจดทะเบียน ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	(๑๒) ค่าขอแจ้งรายละเอียด ขอจดทะเบียน ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	
(๑๓) ค่าขอแก้ไขรายการในใบอนุญาต ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	(๑๓) ค่าขอแก้ไขรายการในใบอนุญาต ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	
(๑๔) ค่าขอย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่ เก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการชั่วคราว ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	(๑๔) ค่าขอย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ขาย สถานที่นำเข้า หรือสถานที่ เก็บผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการชั่วคราว ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	
(๑๕) ค่าขอแก้ไขรายการทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	(๑๕) ค่าขอแก้ไขรายการทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ฉบับ ละ ๒,๐๐๐ บาท	

(๑๖) ค่าขอแก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด การจดทะเบียน ๒,๐๐๐ บาท	(๑๖) ค่าขอแก้ไขรายการแจ้งรายละเอียด การจดทะเบียน ๒,๐๕๐๐ บาท	
(๑๗) การต่ออายุใบอนุญาตเท่ากับกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประเภทนั้นๆ แต่ละฉบับ	(๑๗) การต่ออายุใบอนุญาตเท่ากับกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประเภทนั้นๆ แต่ละฉบับ	
(๑๘) การต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรเท่ากับกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทนั้นๆ แต่ละฉบับ	(๑๘) การต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรเท่ากับกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทนั้นๆ แต่ละฉบับ	
(๑๙) การต่ออายุใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนเท่ากับกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบรับจดทะเบียนประเภทนั้นๆ แต่ละฉบับ	(๑๙) การต่ออายุใบรับแจ้งรายละเอียด ใบรับจดทะเบียนเท่ากับกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบรับจดทะเบียนประเภทนั้นๆ แต่ละฉบับ	
(๒๐) ค่าขออื่นๆ ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท	(๒๐) ค่าขออื่นๆ ฉบับละ ๒,๐๕๐๐ บาท	

กลุ่มงานปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์ฯ
ในการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.”
ของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายกิตติ เจริญวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑
<u>ฝ่ายเลขานุการ</u>	
นางนิโรบล มุลจันที	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
นายขวัญชัย ปฎิมาหงส์ทอง	นิติกรชำนาญการ
นายวิศวดล พลธานี	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวภัสส์กัญช์ พงษ์ศรานนท์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวนิรมล ดวงดาว	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวชนิกานต์ ลือดารา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวพนิตตา ธรรมพิดา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายเมธี แสนสี	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ
นางสาววิรัชฎา กรนุ่ม	พนักงานสนับสนุนการประชุม
นางสาววราภรณ์ นวนไชย	พนักงานสนับสนุนการประชุม

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๑

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๐-๑

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๑

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑-๒, ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑-๒ และ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕-๖

ออกแบบและพิมพ์ที่

